

Ezúton mondunk köszönetet azoknak az intézményeknek, vállalatoknak, magánszemélyeknek, akik támogatásukkal hozzájárultak a KÖZGAZDÁSZ egyetemi lap fennmaradásához. Támogatóink voltak az 1993-as évben Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Alapítványa, Népszabadság Rt., Magyar Hírlap, Eurocontour Alapítvány, Állami Vagyonügynökség, Közép-európai Nemzetközi Bank (CIB), UNI-ECO, Magyar Nemzeti Bank, Figyelő, Hagelmayer István

KÖZGAZDÁSZ

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

MEGJELNIK A NÉPSZABADSÁG TÁMOGATÁSÁVAL

XXXVII. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM

ÁRA: 10 FORINT

1994. FEBRUÁR 25.

Jacques Delors és Raymond Barre díszdoktoraink lesznek

Rektorválasztás: március elsején Két rektorhelyettes lesz?

Újra indul egyetemünk rektori tisztének elnyeréséért Andorka Rudolf, a BKE jelenlegi vezetője. A felsőoktatási törvény értelmében az egyetem hivatalban lévő vezetőjének megbízását az egyetemi tanács javaslata alapján meghosszabbíthatja a köztársasági elnök. Ezt a szabályt alkalmazzák, amikor a március elsején 15.30 órakor kezdődő egyetemi tanácsülésen szavaznak Andorka Rudolf rektori megbízásának újabb három évre való meghosszabbításáról. A rektor újráválasztása esetén két rektorhelyettest kér fel az egyetem vezetésében való közreműködésre: Veress József jelenlegi rektorhelyettes és Mészáros Tamást, a gazdálkodási kar dékánját.

Pártpolitika kizárva

Megválasztása esetén Andorka Rudolf azt a vezetési filozófiát kívánja követni, amit az elmúlt három évben megvalósított. Az itt dolgozók láthatólag konszenzusos egyetértéssel támogatják azt a gyakorlatot, hogy az egyetemen belül semmiféle pártpolitikai szempont nem érvényesül az oktatók és hallgatók minősítésében. Ha meghosszabbodik megbízása, a rektor fenn kívánja tartani ezt a rendet. Az egyetemi oktatásban a 3 + 2-es képzés kiteljesítését tűzi ki célul, a hallgatói létszám azonban álláspontja szerint nem emelkedhet tovább, mert elérte azt a határt, amelyet az egyetem véges kapacitása szab. Amennyiben a jelenlegi vezetés megtartja pozícióját, a következő három évben a PhD.-fokozatot szerző oktatókat automatikusan előléptetik docenssé, és megkeresik a módját annak, hogy a régi, kandidátusi védésekről lemaradt középkorú oktatók is magasabb szintre léphessenek, a Ph.D.-kursusok kijárása nélkül. Egyetemi tanári címet csak azokban a tudományágakban adhat az egyetem, amelyekben Ph.D.-képzési joga van. A rektor támogatja az ISC angol nyelvű oktatását, az egyetemen beindult francia nyelvű képzést és elő kívánja segíteni egy német nyelvű oktatási program beindulását is. Megválasztása esetén az egyetem továbbra is kiadná az Aulát, oktatóink reprezentatív tudomá-

nyos folyóiratát és támogatná minél több working paper sorozat publikálását. A tandíj bevezetését csak megfelelő előkészítés után fogadná el. Akkor, ha az senkit sem zár ki az egyetemi oktatásban való részvételből.

Politikus professzorok

Az egyetemi tanács támogatja, hogy a Közgáz díszdoktorává fogadják Jacques Delors-t, az Európai Közösségek Bizottságának elnökét, és Raymond Barre-t, volt francia miniszterelnököt. Mindketten tudományos tevékenységet is folytató közgazdász professzorok, akik komoly politikai sikereket értek el.

Ezután az egyetemi ágra kerülés feltételeiről tárgyalt a testület. (A helyek egy részéért az egyetemi rangsorban harmadévig végén alulra kerülő hallgatók, illetve a főiskolák végzett, ide jelentkező diákjai versenyeznek majd egymással.) A karok és a hallgatók képviselőinek egyeztetése után a következő javaslatok születtek ezzel kapcsolatban: a gazdálkodási kar 650-re emeli a harmadévig felvehető hallgatói létszámot a karon; a közgazdasági kar a rangsor alapján történő bekerülésre vonatkozóan nem érvényesít külön korlátozást; a három kar szakiránystruktúrájának módosításai valós választási lehetőséget teremtenek a közgazdász egyetemi diplomát megszerezni kívánó hallgatóknak; a társadalomtudományi kar képzése közgazdasági képesítést is nyújt; a főiskolások és az egyetemi alapidipomát megszerzett hallgatók egyaránt azt bizonyítják a felvételin, hogy a közgazdasági és módszertani alapkészségeket megfelelő mértékben elsajátították. Ezt a javaslatot végül is, kétórás vita után, kiegészítésekkel elfogadták. (A vitában ismétlődően előkerült a régi alapkérdés: 5 vagy 3 éves egyetemre felvételiznek-e az egyetemünkre jelentkező diákok?) A HT kérte, hogy az egyetem egyes évfolyamain tanulók diákok aktuális rangsorát félévente állítsák össze és hozzák nyilvánosságra, jelenleg ugyanis senki sem tudja, hogy hogyan is áll. E gond megoldására (is) az egyetemi ágra kerülés problémájával foglalkozó ad hoc bizottság tesz javaslatot. Ebben a testületben

Tóth Tamás (külker. tanészék) helyét Kerékgyártó Györgyné, a közgazdasági alapoó képzés dékánja vette át.

Az egyetemi tanács ezután alaposan áttekintette a BKE kolégiumai szerve-

zeti és működési keretszabályzatát, valamint tudományos és kutatási szabályzatot. Ezeket a dokumentumokat az egyetemi szervezeti és működési szabályzattal együtt véglegesítik.

k. s.

A magyar gazdaság problémái, és lehetőségei

A Társadalomelméleti Kolégium (TEK) ez évi teli taborát Törökmezőn rendezte. A szakmai programok keretében hangzott el Erdős Tibor privatizációról és a magyar gazdaság helyzetéről szóló előadása, amely kiegészült azzal, hogy a jelenlévő hallgatóság eltérő területekről is érdeklődhetett az előadótól. Az ott elmondottakat szeretném röviden összefoglalni.

A jelenlegi magyarországi válság nem az a normál válság, amelyet a nyugati országokban megszokottak kell vagy lehet tekinteni. E recessziót Kornai után „transzformációs” válságnak nevezzük.

Az előadó a problémákat három nagy területen vizsgálta: a vállalatok és piacok, a költségvetés, a mezőgazdaság.

A VÁLLALATOK mind a belső, mind a külső piacokon jelentős teret veszítettek. A belső piacon a kereslet csökkenését a fogyasztás visszaesése okozta, mivel a pénzügyi mind a lakosság, mind a vállalkozások körében érezteti hatását. A kelet-

kező árutöbbletet vállalatok nem tudák átkonvertálni megfelelő exportpiacokra. Ennek okai: világgazdasági recesszió, a keleti piacokból való kivonulás, alacsony profitabilitás, a versenyképes kapacitások hiánya.

A világgazdasági recessziónak köszönhetően a magyar exportőrök nem találtak megfelelő piacokra, a fejlett nyugati országokban is jelentős árutöbblettel sem minőségekben, sem árban nem tudtak versenyezni.

A keleti piacokról való kivonulás attól a lehetőségtől fosztotta meg vállalatunkat, hogy a termelőkapacitásait kihasználva, a termékeket eladva az ebből befolyó pénzből fejlessék termékeiket és tevékenységüket. Akik a rossz minőséget is elfogadó keleti exportra termeltek, azok ma be- vagy felfüggesztették tevékenységüket, és nagyon kicsi az esély a konverzióra. A további megszűnések pedig a munkanélküliség növekedését vonják maguk után.

A versenyképes kapacitások hiánya miatt nem alkal-

mazhatóak a már megszo-

nyesül, és nem jelenik meg a kereslet növekedésében. A kiadások reálértéke szintén csökken, ami hozzájárul a kereslet csökkenéséhez.

A deficit egyik legfontosabb előidézője a külső államadósság (aminek megszünése az előadó szerint 50%-kal csökkentené a hiányt). Ez azonban ma nem lehetséges.

Az eladósodás fő okai közé tartozik a 70-80-as évek nem elég körültekintő hitel-felvételi rendszere. Az előadó szerint ebben az időben a közgazdászok sem nagyon tiltakoztak a hitelfelvételek ellen egyrészt azért, mert nem volt illdomos, másrészt pedig a felhozott érvek akkor „reálisnak” tüntek (az elképzelést különben Kádár János is támogatta.)

A hitelfelvételek mellett szóló érv volt az, hogy az ország így nyit a Nyugat felé, és ezáltal javulhatnak külpolitikai kapcsolataink, valamint lehetővé válik a fejlett technika és technológia importja, ami hosszú távon deficit kiszorító hatása érvé-

nyesül, és nem jelenik meg a kereslet növekedésében. A kiadások reálértéke szintén csökken, ami hozzájárul a kereslet csökkenéséhez.

A deficit egyik legfontosabb előidézője a külső államadósság (aminek megszünése az előadó szerint 50%-kal csökkentené a hiányt). Ez azonban ma nem lehetséges.

Az eladósodás fő okai közé tartozik a 70-80-as évek nem elég körültekintő hitel-felvételi rendszere. Az előadó szerint ebben az időben a közgazdászok sem nagyon tiltakoztak a hitelfelvételek ellen egyrészt azért, mert nem volt illdomos, másrészt pedig a felhozott érvek akkor „reálisnak” tüntek (az elképzelést különben Kádár János is támogatta.)

A hitelfelvételek mellett szóló érv volt az, hogy az ország így nyit a Nyugat felé, és ezáltal javulhatnak külpolitikai kapcsolataink, valamint lehetővé válik a fejlett technika és technológia importja, ami hosszú távon deficit kiszorító hatása érvé-

(Folytatás a 4. oldalon)

„Megírtam a Magyar Fórumban”

Ezt válaszolta többször is Csurka István a közönség kérdéseire a politikatudományi tanszék által szervezett Választások 1994 című vitasorozat idei első estjén, február 10-én. Az író-politikus szomorúan tapasztalhatta, hogy lapját nem igazán forgatják a közgazdosok, de talán nem is csodálkozott ezen. A Magyar Igazság és Élet Pártjának társelnöke jó háromnegyed órát várt a közgazdosok, de talán nem is csodálkozott ezen. A Magyar Igazság és Élet Pártjának társelnöke jó háromnegyed órát várt a közgazdosok, de talán nem is csodálkozott ezen. A Magyar Igazság és Élet Pártjának társelnöke jó háromnegyed órát várt a közgazdosok, de talán nem is csodálkozott ezen.

Csurka óva intett attól, hogy pártja gazdasági téziseit egy Közgáz-vizsgán elmondjuk, mert megbukunk. Ezeknek ugyanis egyik alapvető eleme az adósság-törlesztés leállítás. Csurka

István úgy véli, hogy a parlamentben alijában véve jó törvények születnek, csak azokat nem tudják az apparátusokban végrehajtani. Ennek az az oka, hogy a pénzügyi, gazdasági rendszer nem változott, megmaradt a nőmenklatúra, a dolgozók ugyanazoktól függenek, mint korábban. Éppen ezért a MIÉP vezetője szerint a '94-es választások legfőbb tétje, hogy olyan erők kerülnek-e a hatalomra, amelyek képesek a valódi rendszerváltást véghezvinni.

Csurka István rengeteg kérdést kapott a közönség sorából. Véleménye szerint Magyarországon nincs antiszemitizmus, de egyesek gerjesztik azt. Egy kérdező a pártelnök véleményére

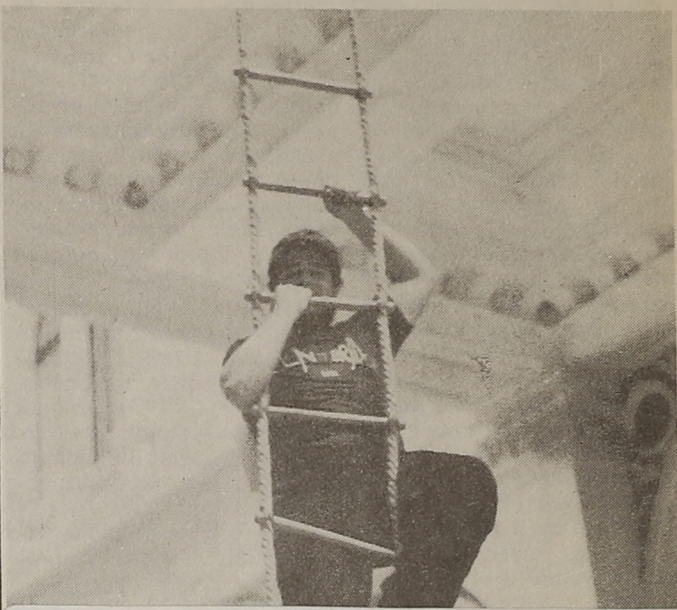
volt kíváncsi Zsirinovszkijról, az orosz szélsőjobb vezetőjéről. Csurka szerint Zsirinovszkij egy „csinál-mány”, majd így folytatta: „múltjában van KGB, származását tekintve zsidó, mit mondjak még”? A határok békés módosításáról elmondta, jó lenne, ha egy nagy nemzetközi konferenciát lehetne összehívni ebben a kérdésben.

Egy kérdés kapcsán Csurka elmondta, érdekes, hogy az MSZMP nem követel támogatást, valószínűleg azért, mert az MSZP-től már jelentős vagyont kapott. Erre reagálva Györfly Miklós, a vita vezetője megjegyezte, az MSZMP-hez hasonlóan a MIÉP sem ágal mostanában vagyonért, vajon miért?

Erre nem kaptunk választ. Ismeretes, hogy Csurka István 28 millió forintot kapott az Állami Vagyonügynökségtől egy, a privatizációt népszerűsítő film elkészítésére. Ezzel kapcsolatban elmondta, hogy a 28 milliót elköltötték a film forgatásának előkészítésére, de neki még jár 400 ezer forint a forgatókönyvért.

A vita végeztével mintegy 25-30-an gyűltek még Csurka köré, feltenni az el nem hangzott kérdéseket. Ez a szűk körű beszélgetés egy idő után átalakult meddő vitából a jobboldali politikus és hívei közti párbeszéddé.

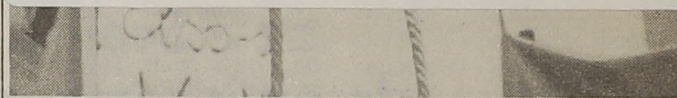
Este jó volt kimenni a hideg, friss Duna-parti levegőre. Stelbaczy Tibor

KÖZGAZDASZ ... FF005047

1994.02.28.

Avagy, ha falra mászik a tanár

Béremelés várható áprilisban

Kifogásokat fogalmazott meg a közalkalmazotti tanács az egyetem vezetésének legutóbbi, decemberi bérfejlesztési elveivel szemben. Annak az 1,4 millió forint értékű béremelési pótkeretének az elosztásáról van szó, amelyet a vezetés javaslatának értelmében a hat évvel nem régebben itt dolgozó tanárságéknak kapnak, úgy, hogy ezen belül a doktori fokozattal rendelkezők ezer forinttal nagyobb összeghez jutnak. Móczár Józseftől, a KT elnökétől megtudtuk, hogy a tanács élve véleményezési jogával, ezzel kapcsolatban a következőket fogalmazta meg: Bár a testület támogatja az alacsony jövedelmű oktatók béreinek az átlagosnál nagyobb mértékű emelését, ebben az adott esetben sematikusnak tartja a bérfejlesztés elveit. A hat évvel rövidebb itt töltött idő korlátjának kikötésével ezek az elvek olyanokat is előnyben részesítenek, akik oktatói, kutatói munkájuk alapján erre nem tarthatnának igényt. Ezen felül érdemtelenné diszpreferálják a színvonalas munkát végző ad-

junktusokat, és a nem vezető oktatók körében aránytalanságot okozhatnak, mégpedig azzal, hogy rendkívüli mértékben csökkentik az adjunktusok és tanársegédek közötti, sok esetben indokolt fizetési különbségeket. Sőt, ezeknek a béremelési elveknek az alkalmazásával, a 4500, illetve 5500 forintos növekedések nyomán a néhány hónapja itt lévő tanársegédek fizetése elhagyhatja a több éve itt dolgozó adjunktusok bérét.

A KT elnöke elmondta azt is, hogy a Pénzügyminisztérium ígéretet tett a Költségvetési Intézmények Érdekegyeztetési Tanácsának (KIÉT) arra, hogy az egyetemi oktatók alapilletményeit a bérkategóriának megfelelő bérszint 100 százaléka emeli a jelenlegi 85 százalékos szintről. Ennek alapján szinte biztos, hogy október 1-én április másodikán esedékes fizetésükkel januárig visszamenőleg felvehetik megemelt alapilletményeiket. A docensi és egyetemi tanári pótlékok is növekedni fognak, de nem érik el a törvényekben előírt, kialakul-

dott teljes nagyságukat. Móczár József megjegyezte, hogy a tavaly szeptemberi és az idei béremelések jelentős mértékben a KIÉT-ben tömörült érdekvédelmi szervezetek kemény harcának köszönhetőek. A KT reméli azt is, hogy a gazdasági főigazgató ígéretéhez híven valamennyi abban érdekelt dolgozó megkapja a szabadságára járó átlagkeresete és tényleges keresete különbségét.

A közalkalmazotti tanács ideai feladataival kapcsolatban a testület elnöke elmondta, hogy a KT részt vesz az egyetemi SZMSZ és kollektív szerződés véglegesítésében, valamint véleményt mond az egyetemi alaptevékenységet vizsgáló bizottság jelentéséről. A tanács létrehozott egy saját bizottságot is az egyetem nem oktató dolgozóinak munkajogi és bértörvények áttekintésére. Ez az ad hoc bizottság tavaszszal tárja a KT elé vizsgálati eredményét. Ennek ismeretében kezdeményez lépéseket a közalkalmazotti tanács az e téren felmerülő gondok orvoslására. Összel

választja újja titkárat egyetemünk nagyobb szakszervezete, az FDSZ helyi szervezete, és '95 tavaszán esedékes a KT tagjainak és elnökének választása is. Ennek kapcsán érdemes mérlegelni, hogy e két szervezet vezetője a jövőben ne egy személy legyen-e. Az ELTE-n már most is ez a gyakorlat, és bevált: jóval nagyobb a tekintélye annak a vezetőnek, aki a szakszervezeti tagok és egyben az egyetem többi dolgozója nevében is fellép, akinek vezetésével gyakorolhatók mindkét szervezet jogositványai.

Lapunkban közöljük a közalkalmazotti szabályzatot, melyből megtudható, hogy a közalkalmazotti tanács milyen ügyekben, milyen hatáskörrel léphet fel az egyetem dolgozóinak érdekében. A testület kéri az egyetem minden dolgozóját, hogy a dokumentumban foglalt szabályok alkalmazásával orvosolható problémáikkal keressék fel a KT tagjait. A közalkalmazotti tanács irodája a főépület 205. szobájában található.

K. S.

Ez a Scala nem a Skála, de ez is támogatja az oktatást

A Scala Hungary 21 millió forint értékű üzleti adminisztrációs szoftvert adott az egyetemnek, amit az informatika, a számvitel és a szervezés tanszék használ oktatásában. Perényi László (29 éves), a cég ügyvezető igazgatója nem tagadja, hogy az adományozásnak üzleti okai is vannak: a mai diákok a jövő felhasználói, döntéshozói. Ha megismerik a Scala termékét, azt a szemléletmódot, amit ez a több funkció egyidejű kezelésére alkalmas rendszer nyújt, akkor sokan közülük bizonyára ezt a szoftvert fogják alkalmazni saját vállalkozásuk üzleti ügyeinek számviteli, pénzügyi, termelésirányítási oldalának rendezésére. De hát ez az a fajta reklám, amire nyugodtan elmondhatjuk: Bár mindenki így próbálna megismertetni szolgáltatásait jövődi üzletfeleivel.

Másrészt az egyetemen nem a Scala rendszerét oktatják, hanem a szoftvert, mint egy gyakorlati alkalmazáson keresztül az üzleti adminisztráció Nyugaton kialakult, kristályosodott szemléletét.

— Mit tud a Scala rendszer? — kérdezem Perényi Lászlót.

— Ez egy integrált moduláris rendszer. Képes arra, hogy egyidejűleg több nyelven, több számlatükron, több valutában kezelje egy vállalat számviteli, pénzügyi műveleteit. Ha tehát mondjuk egy külföldi cég magyarországi leányvállalatánál lekönyvelnek egy tételeket, az azonnal megjelenhet az anyavállalat nyilvántartásában — egy másik számlatükörben, más nyelven és más valutában. Ez a kezelési mód lehetővé teszi, hogy az üzletmenetről naprakész információval rendelkezzen még egy összetett, sok egységből álló cég, például egy holding, vagy egy több leányvállalattal bíró vállalkozás vezetői is.

A szoftver svéd fejlesztésű. A Scala termékeinek kelet-közép-európai terjesztésére létrehozták a Scala East and Central Europe nevű vállalatot, amely a régió független Scala-vállalatainak holdingja. (A Scala Hungary is egy ilyen független cég e nagyobb egységben belül.) Az évek során a Scala szoftver-

jeit alkalmassá tették a speciális helyi körülmények közötti eredményes felhasználására. Így ezek ma már képesek az inflatorikus könyvelésre, tehát arra, hogy a bizonytalanabb, gyorsabban változó itteni gazdasági viszonyok ellenére szinkronban maradjon a nyugat-európai és kelet-európai érdekeltségekkel is rendelkező cégek üzleti adminisztrációja. A rendszer további adap-

Csépai János és a Scala képviselőjében Perényi László

tálását a magyar körülményekre mi, illetve a Scala másik helyi cége, az Ablaksoft programozási vállalat végezzük el. Ez a feladat a

megfelelő dokumentáció elkészítésétől a magyar ábécé betűinek a szoftverbe való ültetésén át az egyes cégek egyéni igényeinek kielégítéséig terjed.

— Te népgazdaság tervezési szakon végeztél az egyetemen, és ezt követően néhány évig itt tanítottál. Csak a személyes kapcsolat az oka, hogy a céged ilyen jelentős összegű támogatást nyújt a Közgazdának?

— Egyáltalán nem. A Scala stratégiájához tartozik, hogy részt vesz a legkülönbözőbb oktatási formákban. Ezt elsősorban azért teszi,

mert szeretné felkelteni az igényt a termékeiben megtestesülő üzleti adminisztrációs gondolkodásmód iránt. Szeretné, ha kialakulna egy olyan szakembergárda, amelyik ismeri a Scala szoftvereket, szükségessé tartja azokat, és ért a használatukhoz. Ezért a Scala nemcsak Nyugaton, de például Moszkvában is támogatja az oktatást. Szomszédságunkban, Prágában folyik egy ilyen program előkészítése.

A szoftver, amit a hallgatók kezébe adunk, nem olcsó. Két-három millió forintba kerül. A mi szakmánknak nagyon fontos, hogy az ember bizonnyal abban a rendszerben, amit használ. Azok a diákok, akik itt megismerkednek a Scala rendszerével, bizalmukba fogadhatják, s így később nem fogják sajnálni kifizetni érte ezt a viszonylag magas összeget.

Az egyetemi oktatástól tehát nem várunk közvetlen hasznot. (Azt inkább a Nemzetközi Menedzserképzőben tartott óráink hozhatnak, hisz' ott a ma vezetőivel találkozzunk.) Reméljük azonban, hogy a végzős diákok között találunk néhány, számviteli, ügyviteli érdeklődésű, jó nyelvtudással rendelkező új munkatársat a Scala Hungary számára.

k.

Javuló szolgáltatás

Bankkártya-fejlemények

A december 16-i egyetemi tanácsban szóba került, hogy fejleszteni kell az egyetemen a bankon keresztüli készpénzfizetési módszert. Tóth Tamás gazdasági főigazgató tájékoztatta lapunkat arról, hogy mik a GI tervei a bankon keresztüli pénzkézellel kapcsolatban. Az ideai cél: elérni, hogy bővíljenek a bankkártyával kapcsolatos szolgáltatások, például, hogy több mint 20 ezer forintot is fel lehessen venni egy alkalommal az automatákból, valamint ki kell küszöbölni az adatátvitel, a postai vonalak technikai hiányosságait, ami miatt sokszor használhatatlannak az automaták. Hosszabb távon olyan megállapodást akar kötni a gazdasági igaz-

gatóval a Budapest Bankkal, melynek értelmében teljes körű szolgáltatásokat nyújtó bankfiók működne az egyetemen. (Ez képes lenne például folyószámla vezetésére mind az egyetem polgárai, mind az itt működő vállalkozások számára.) Ennek a változásnak legkésőbb a jövő évben meg kell valósulnia. A szolgáltatások javulása és megfelelő belső szabályozás után az egyetem minden alkalmazottjával olyan munkaszerződést fog kötni, amelynek része, hogy az itt dolgozó fizetését és egyéb, a Közgázról származó jövedelmeit bankon keresztüli átutalással veheti fel.

k.

A Láthatatlan Kollégium

A Láthatatlan Kollégium a humán- és társadalomtudományokkal foglalkozó egyetemisták támogatására és szakmai továbbképzésére létrehozott alapítványi intézmény. Alapítójának célja az ellátás hagyományainak felélesztése. A Láthatatlan Kollégium felvételi versenyvizsgát hirdet első- és másodéves, nappali tagozatos, bölcsész, jogász, közgazdász, szociológus és teológus egyetemi hallgatók számára. Jelentkezhetnek mindazok, akik nem rendelkeznek semmilyen felsőfokú oklevéllel, és nincs olyan szakjuk, melyen e tanévben harmad- vagy magasabb évesek. (A régebbi, abbahagyott tanulmányok nem feltétlenül jelentenek kizáró okot: ezek figyelembevételéről az érdeklődőket választásunkban tájékoztatjuk.)

A versenyvizsga nyertesét a Láthatatlan Kollégium tagjai lesznek. A kollégium magas tanulmányi ösztöndíjjal, tutoriális képzéssel, szakmai és egyéb tanácsadással, nyelvtanfolyamokkal és sokféle más módon támogatja tagjait. A versenyvizsgára levélben lehet jelentkezni. Postacím: Láthatatlan Kollégium Alapítvány Pf.: 43. Budapest 1922. Erdélyi Agnes, igazgató.

Brüll Mária

(1944–1994)

Nevére és munkáira valószínűleg elsősorban azok a közgazdászok emlékeznek, akik a közgazdaságtan, a pénzügyek nemzetközi területeivel, a nemzetközi pénzügyi intézményekkel foglalkoznak. Ez volt szűkebb szakterülete, ezt oktatta korábbi munkahelyén a Pénzügyi és Számviteli Főiskola Pénzügyi tanszékén, ahol sokáig vezető oktató volt. Két könyve jelent meg ebben a témakörben (Pénzgazdaság — világgazdaság 1983-ban. A nemzetközi pénzügyi intézmények 1993-ban). A főiskolai katedrát cserélte fel egy évtizede banki munkahelyekkel, előbb a Magyar Nemzeti Bank, majd a Magyar Külkereskedelmi Bank munkatársa volt. Elsődleges feladatának azonban mindig is az oktatást tekintette, folyamatosan tanított egyetemünkön. Szakterületéből következően jól ismerte az angol nyelvű szakirodalmat, sok közgazdász nála tette le angol szakvizsgáját.

Szerette a dolgokat emberközelbe hozni, tudományosan ismert tételeket közérthető formába önteni, elvont vagy annak vélt közgazdasági, pénzügyi össze-

függéseket a világirodalom vagy éppen a művészet ágaival kapcsolni, sőt anekdotákkal érthetőbbé tenni. Hiszen „valószínűtlenül sok érdekes történet, kuriózum, szállóige kapcsolódik a pénz történetéhez” — írta Forint, dollár, arany c. könyvének utószavában. Ezeket látta meg és formálta ügyes író-sókká. Népszerűsítő könyveiben nem csak vagy nem elsősorban a közgazdászokhoz szólt. Bonyolult összefüggések váltak érthetővé, mintegy költsézté írásai-ban. „A pénzköltészet birodalma ottthon ad szépek és rútak egyaránt, hiszen a mi költséztünkön van szó: mi írjuk, idézzük és olvassuk — olykor egymás fejére... A pénz, az emberi absztrakció és hívságos, milliárdokban kifejezhető konkrétuma összekapcsol és elválaszt embereket, nemzetek között vándorol, majd megpihen valahol — átmeneti jelenlétével ingat nyugalmat hitelezve a rászorulóknak.” — írta Pénzköltészet c. könyvében. Ebben a műfajban is maradónt alkotott.

Az ő nyugalma is ingat volt, az élet túl bonyolulttá vált számára. Sokáig küzdött, de végül is feladta. Emlékét megőrizzük.

A népi-urbánus ellentét

Konferencia a Széchenyiben

Az egy nappal korábbi vitához képest gyéresebb számú közönség előtt tartotta meg előadását Kovács Eva, a Közép-európai Intézet tudományos munkatársa, BKE szociológiai tanszék adjunktusa, és Gyurgyák János, a Századvég Kiadó igazgatója.

Kovács Eva szerint a magyarországi értelmiség körében ketrece népi-urbánus újszövetség folyik: az egyikről nincs is igazán tudomásunk, mert a két markánsan eltérő habitus és menandás szigorúan vett szakmai alkotásokban (közgazdasági elemzések, filozófiai értekezések vagy akár épülettervekben) nyer kifejezést. A másik a sajtóban folyik, s ez a szenvedélyekkel tötött vitatkozó, nevében népi-urbánus vita. Kovács Eva úgy látja, hogy e vita résztvevői többnyire olyan negyven fölötti értelmiségiek, akik olyan korszakban éltek 1956 után, ahol a társadalmi konszenzus azon alapult, hogy a relatív jólétért cserébe egyáltalán nem lehetett szó a forradalomról. A vita mostani résztvevőinek — úgy tűnik — komoly nehézséget jelent, hogy személyes múltjukat a jelen szemszögéből nézett élettörténetükbe integrálják. A fiatalabb értelmiségiek azonban egyfajta ellendiskurzust indítottak a népi-urbánus megosztottság felszámolására.

Gyurgyák János szerint ma Magyarországon kulturális és értelmiségi háború zajlik. Pontosan jelzi ezt a nyilvánosság nyelve, amely a „háború” nyelve. A szókincs, a hasonlatok, az íráskor hangulata lépten-nyomon jobban emlékeztet egy haditudósításhoz.

Az értelmiség körében régóta fennáll egyfajta, a gondolkodás, felfogás különbségén alapuló megosztottság, melyet — jobb híján — népi-urbánus ellentétnek neveznek. Az 1989–90-es politikai vákuum idején ez az ellentét vált a pártképződés, következképpen

a magyar politika meghatározó elemévé. A politika szükségszerűen konfliktusos világa aztán tovább mélyítette a két csoport közötti szakadékot. A megosztottság fő problémája az éles elkülönülésben és a kontrasztlelekcióban rejlik. Az ország kulturális életének — enyhén szólva — nem tesz jót, ha értelmiségi csoportjai nem állnak szóba egymással.

Gyurgyák szerint a választások ezt az ellentétet csak tovább fogják mélyíteni. Remélhető, hogy a demokratikus intézmények kiépülése után az értelmiségiek helyett a profi politikusok lesznek a főszereplők, s megkezdődhet az értelmiséget elválasztó „berlini fall” lebontása.

Stelbaczký Tibor

Kedves Diáktársunk!

Szeretettel meghívunk az AIESEC Cserés Teadélutánjára, melyet február 25-én tartunk, 17 órai kezdettel, a Bajcsy-Zsilinszky út 25. számú MÁV Központban. Itt hazatérő gyakornokok véleménybeszámolóit hallhatod, bővebben megismerkedhetsz a Nemzetközi Szakmai Gyakorlatcsere Programmal, ötleteket, tanácsokat kaphatsz a kitartás lehetőségeiről, felteheted esetleges kérdéseidet.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

AIESEC

Helyesbítés

Előző számunkban, Értelmiség és politika című cikkünkben rosszul idéztük Körösnéyi Andrásnak, a Széchenyi Szakkollégiumban tartott előadását. Helyesen a következőképpen hangzik az értelmiségi mozgalmas illusztrálására felhozott három példája: Demokratikus Charta, Magyar Út Körök, Civilparlament.

A PÁLYÁN NAGY A HARC...

Egy kurucos arc a Nap-tévéből

— *Melyik tv-riporter stílusát tartod követendőnek?*

— Mindenki van valami érdekes. Havas Henrik például nagyon sokoldalú és rendkívül meditatív. A saját gondolatait, ismeretanyagát bele tudja szőni a riportokba és tényleg beszélgetős interjúkat készít.

— *Gyakran szerepelsz női riporterekkel. Kivel szeretsz jobban dolgozni férfi vagy női kollégával?*

— A nők semmiben sem különböznek és nem is akarnak különbözni a férfi műsorvezetőktől. Az kétségtelen, hogy a nők oldottabbá tudják tenni a beszélgetést. Mélykúti Ilona például minden problémát meg tud oldani. Elsősorban azért, mert mint nő, könnyebben tud kontaktust teremteni. Vele nagyon jó együtt dolgozni.

— *Mint műsorvezető, milyen feladatokat kapsz?*

— Mindenfelét. Most éppen gazdasági jellegű, az adóval kapcsolatban. Elsősorban politikai témákat kapok, de nagyon szívesen csinálók gazdaságiakat, tényfeltáró, színes anyagokat.

— *Mennyi időt köti le a Nap-tévé?*

— Ha adásban vagyok, ami reggel hétkor kezdődik, akkor rendszerint reggel hattól este tízig a Nap-tévében vagyok.

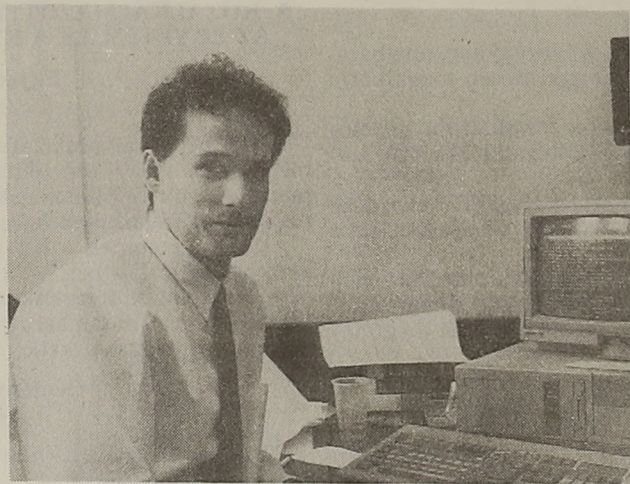
— *És ez anyagilag is megéri?*

— Közismert, hogy a szerkesztési tévézés az átlagnál jobban fizet.

— *Az egyetemen készített Támpont újság mennyiben segített a mostani munkádban? Sőt, a Támponton kívül más lap kiadásával is próbálkoztál.*

— A Támpont hozzásegített az önállósághoz. Megvolt az életemben. Akkor

— Igen. A Mai Napnál voltam '93 januárjáig. Volt egy időszak, amikor három dolgot csináltam párhuzamosan: a Nap-tévét, a Mai Napot és tervezem a másorújságot. Ez jó négy-öt hónap volt az életemben. Akkor

Az újságírás egy léha, könnyed életmód

— *Ismerőseid, hajdani egyetemi társaid mit szólnak hozzá, hogy tévés lettél?*

— Nagyon sokféle a reakció. Amikor elkezdtem az újságírást, abban a baráti körben, ahová tartoztam ezzel nem nyertem nagy elismerést. Ugyanis az újságírás

teljesen ki is borultam. Az idegösszeroppanás veszélye fenyegetett. Végül is kimondtam örültem, hogy abba kellett hagynom az újság elindítását, mert nem bírtam volna fizikailag sem tovább csinálni.

— *Amikor a tv-újságot tervezted, akkor már a Nap-tévénél voltál.*

egy léha, könnyed életmódnak a megjelenítése sokak számára, és ezért nem igazán ismertek el. Ahhoz képest a tévézés egy másfajta tevékenység. Ha azonos korúakkal beszélget, eleve visszafogják magukat és az elismeréssel csínján bának, de általában azt mondják, ez nagy dolog, ezért érdemes.

— *Ha ma szeretne valaki a nyomdokaiba lépni az egyetemisták közül, mit tanácsolnál neki?*

— Nem lesz túl vidám az üzenetem. Ahányszor kezdő újságírókkal beszélgetek, mindig oda lyukadok ki, hogy igyekezzék őket lebeszélteni. Pedig tudom, hogy nagyon népszerű ez a pálya. Az ELTE médiaközpontban évente harminc diákot vesznek fel, noha ötszörös a túljelentkezés, annak ellenére, hogy a pályán bőven vannak gondok. Méltatlanul keveset keresnek olyan rádiós és tévés munkatársak, akik kitűnnek a tehetségükkel. De az írott sajtó dolgozó is ugyanebben a cipőben jár. Ha a megélhetést nézzük, semmiképpen sem jó jelen pillanatban újságírónak lenni. És nem tudni, hogy mennyire tud majd megerősödni. De ha azt nézem, hogy egy újságíró mennyit mindent láthat, mi minden történik meg vele, akkor biztos, hogy nagyon izgalmas és érdekes ez a pálya. Magánéletre, szórakozásra emellett nagyon kevés idő marad akkor, ha valaki valóban érvényesülni akar, és valóban kezdeni akar magával valamit. Ugyanis ahhoz, hogy érvényesülni lehessen, jelen pillanatban a pályán nagy a harc.

D.

Volt közgázosok mindegyikét — állapítottam meg korán reggel, ahogy kinyitottam az újságot és Lupis Józsefről olvasok benne. Ő is egy fiú volt a házból. Aztán a szokott reggeli mozdulattal bekapcsoltam a tv-t és a képernyőn ismét egy volt közgázos, méghozzá az annak idején híres-hírhedt Támpont újság alapítója, első szerkesztője Kurucz Péter.

Jó a szemnek, nemcsak azért, mert régi ismerős, de mert ilyen kellemes külsejű, fiatal műsorvezetővel azért nem túlságosan kényeztetik el a tv-nézőket. És még aggodni sem kell érte. Riportjai precíz, pontosak.

Zuglóban az Angol utcában kerestem fel őt, a Nap-tévénél. A fotocellás üvegajtón át modern környezet fogad. Ki hinné, hogy ez volt a valamikori Danuvius kultúrház, amit össze sem lehet hasonlítani a mai állapotokkal — emlékszik vissza Kurucz Péter, ő ugyanis innen vonult be annak idején a selegbe. Most éppen egy szövegszerkesztő mellett találok. Többedmagával dolgozik a teremben. Munkakörükhöz tartozhat a tv-nézés is, mert fél szemmel olykor vetnek egy pillantást az egymás mellé állított három nagyméretű tv-készülékre. Középsőn a parlamenti adás, a két szélsőn a CNN és a SAT1-közvetítése látható.

Úgy látszik, a hajdani egyetemi élet emléke ebben a „magasságban” sem veszett ködbe, mert a fogadtatás baráti. Egy éppen szabad stúdiósobában helyet foglalva kérdezem: — *Ott vesztettük a nyomodat, hogy a végzés után a Mai Naphoz kerültél újság-*

írónak. Hogy alakult ezután az életed?

— *Ezek szerint nem kerültél a képernyőre hosszú ideig, csak mostanában.*

— *Igen. Azzal jött a váltás, hogy kialakult a hírműsoroknak egy komplexebb formája, amelynek egyben két hírolvasója is lett, és ott riporterfeladatokat kaptam '93 nyarán. Közreműködéséből úgy látszik, Székely Feri azt is le tudta mérni, hogy műsorvezetői feladatokat is meg tudnék oldani és '93 decemberétől egyben műsorvezető is vagyok.*

— *Volt lámpalázad?*

— *Hogyne, ma is van, de már csak az első mondatoknál.*

— *Nem, ez alakult át a központtá. Ezt fontos hangsúlyozni, mert az egyetemi tanácsban is zavart keltett, mikor a központ témáját tárgyalták. Tehát megszűnt a kutatócsoport és a központ*

— *Sok szálon kutatja a sportot,*

— *ezért társadalomtudományi. Alapvetően menedzsment kérdéseket vizsgál, kisebb részben elméleti, közgazdasági jellegű problémákat. Erős ágazata még a sport-szociológiai kutatás, és nagyon szeretnénk felfejleszteni a sportjogi kutatásokat.*

— *Mikor először kezdtünk a témával foglalkozni. sokáig mosoly tárgy volt az egyetemen. annak kapcsán, hogy a sportmenedzsment példáján milyen remek egyéb szakirányokat lehetne indítani. Még a legszűkebb ba-*

— *rátí körömben is amikor ez szóba került, kedélyesen vállon veregetve mondták: „Na te csibély, megint mit ki nem találtál.” Utóbb széles publikációt kapott a téma és a mosolyon túlnötte magát. A dolog csak nálunk ennyire mosolyt fakasztó, hiszen aki egy kicsit is ködülne a piaci országokban, az láthatja, hogy ennek a témának nagyon komoly üzlete van. Az információs szolgáltatásnak, a háttérkutatásnak, az oktatásnak nem csak Amerikában, hanem Nyugat-Európában is*

— *iparszerűen működő szervezetei vannak,*

— *amelyek a sport nem szűk szakmai kérdéseivel foglalkoznak, hanem sporttársadalmi kérdésekkel. Amerikában elsősorban a versenysport és a professzionális ligák menedzsmentje, közgazdaságtana, szociológiája érdekes. Nyugat-Európában a fő kutatási irányok főleg a rekreációs sportra vonatkoznak. Nagyon sok intézet, kutatócsoport foglalkozik ilyen kérdésekkel. Az ő anyagaikból merítünk alapvetően az oktatásban, mivel hogy magyar irodalom nagyon kevés van. A hazai kutatók között kell megemlítenem Kovács Sándor nevét, Laky Mihályt és Nyerges Mihályt, ők ketten elsősorban sport-szociológiai területen végeznek kutatásokat. Ezenkívül Sárközy Tamást, aki nem személye-*

— *szel, hanem úgy tudom, a saját környezetén belül fiatal jogászokat buzdított és patronált a sportjogi kutatásokban.*

— *Hogyan kapcsolódhatnak be az itt folyó tanulmányokba, kutatásokba hallgatóink?*

— *A sportmenedzsment másodszakirányunk, tavaly indult húsz fővel, idén harmincan járnak. Jelenleg az ötödévről három demonstrátorunk van, mindegyikük kitűnő kolléga, de ugyanígy szeretnénk ezt negyedéven is felfejleszteni. Itt kell megjegyezni, hogy a tavalyi sorra került konferenciát a diákok oktatási tapasztalataik felhasználásával szervezték, nagy sikerrel. Lelkes közreműködésük számomra nagy tanulság volt.*

— *Legjelentősebb projectjeink a sport és a gazdaság kutatása*

— *volt. Az Európa Tanács felkérte a közös piaci országokat és egy volt szocialista országot, hogy a sportágazatról készítsenek egy részletes, bemutatkozást. Magyarországot választották be ebbe a munkába és így mi lehettünk a kontrollország. A témára a Testnevelési Egyetem, az OTSH és a Közgazdasági Egyetem projectet hozott létre, amit mi vezettünk. Ez a munka nagy sikert aratott.*

— *A törekvésünk legfőképpen arra irányul, hogy elfogadjassuk magunkat a sport-szférával. Ez most már sikeres. Több-kevesebb rendszerességgel jelennek meg nálunk sportvezetők, akik egyéni tanulmányaikhoz kérnek segítséget. Felmerült most már konkrétan az a kérdés is, hogy ezeket az ismereteket hogyan lehetne hasznosítani a gyakorlatban. Mindezzel szeretnénk arra utalni, hogy egy hosszú út elején járunk.*

P.

Sport Társadalomtudományi Központ

Túl a mosoly időszakán

— *Amikor az ötletet jónak találták, de kétségeik voltak a tekintetben, hogy nálunk is ugyanolyan jól fog működni, mint Nyugaton. Ugyanis Magyarországon nem annyira szervezett a tudományos szféra, hogy egy ilyen rendkívül célirányos, feszített munkát, nagy koordinációt és mellette még egy nagyon fejlett infrastruktúrát igénylő szervezeti formát működtetni lehessen. Ez utóbbi egyeb-*

— *lyenformán hivatalosan, szervezeten nem tartoznak a központhoz, tehát nem kell tb-t és rendszeres fizetést adni, ami*

— *olcsóbbá teszi a működést.*

— *Itthon az ötletet jónak találták, de kétségeik voltak a tekintetben, hogy nálunk is ugyanolyan jól fog működni, mint Nyugaton. Ugyanis Magyarországon nem annyira szervezett a tudományos szféra, hogy egy ilyen rendkívül célirányos, feszített munkát, nagy koordinációt és mellette még egy nagyon fejlett infrastruktúrát igénylő szervezeti formát működtetni lehessen. Ez utóbbi egyeb-*

— *lyenformán hivatalosan, szervezeten nem tartoznak a központhoz, tehát nem kell tb-t és rendszeres fizetést adni, ami*

— *olcsóbbá teszi a működést.*

— *Itthon az ötletet jónak találták, de kétségeik voltak a tekintetben, hogy nálunk is ugyanolyan jól fog működni, mint Nyugaton. Ugyanis Magyarországon nem annyira szervezett a tudományos szféra, hogy egy ilyen rendkívül célirányos, feszített munkát, nagy koordinációt és mellette még egy nagyon fejlett infrastruktúrát igénylő szervezeti formát működtetni lehessen. Ez utóbbi egyeb-*

— *lyenformán hivatalosan, szervezeten nem tartoznak a központhoz, tehát nem kell tb-t és rendszeres fizetést adni, ami*

— *olcsóbbá teszi a működést.*

— *Itthon az ötletet jónak találták, de kétségeik voltak a tekintetben, hogy nálunk is ugyanolyan jól fog működni, mint Nyugaton. Ugyanis Magyarországon nem annyira szervezett a tudományos szféra, hogy egy ilyen rendkívül célirányos, feszített munkát, nagy koordinációt és mellette még egy nagyon fejlett infrastruktúrát igénylő szervezeti formát működtetni lehessen. Ez utóbbi egyeb-*

— *lyenformán hivatalosan, szervezeten nem tartoznak a központhoz, tehát nem kell tb-t és rendszeres fizetést adni, ami*

— *olcsóbbá teszi a működést.*

— *Itthon az ötletet jónak találták, de kétségeik voltak a tekintetben, hogy nálunk is ugyanolyan jól fog működni, mint Nyugaton. Ugyanis Magyarországon nem annyira szervezett a tudományos szféra, hogy egy ilyen rendkívül célirányos, feszített munkát, nagy koordinációt és mellette még egy nagyon fejlett infrastruktúrát igénylő szervezeti formát működtetni lehessen. Ez utóbbi egyeb-*

— *lyenformán hivatalosan, szervezeten nem tartoznak a központhoz, tehát nem kell tb-t és rendszeres fizetést adni, ami*

— *olcsóbbá teszi a működést.*

— *Itthon az ötletet jónak találták, de kétségeik voltak a tekintetben, hogy nálunk is ugyanolyan jól fog működni, mint Nyugaton. Ugyanis Magyarországon nem annyira szervezett a tudományos szféra, hogy egy ilyen rendkívül célirányos, feszített munkát, nagy koordinációt és mellette még egy nagyon fejlett infrastruktúrát igénylő szervezeti formát működtetni lehessen. Ez utóbbi egyeb-*

— *lyenformán hivatalosan, szervezeten nem tartoznak a központhoz, tehát nem kell tb-t és rendszeres fizetést adni, ami*

— *olcsóbbá teszi a működést.*

— *Itthon az ötletet jónak találták, de kétségeik voltak a tekintetben, hogy nálunk is ugyanolyan jól fog működni, mint Nyugaton. Ugyanis Magyarországon nem annyira szervezett a tudományos szféra, hogy egy ilyen rendkívül célirányos, feszített munkát, nagy koordinációt és mellette még egy nagyon fejlett infrastruktúrát igénylő szervezeti formát működtetni lehessen. Ez utóbbi egyeb-*

„Na te csibész, megint mit ki nem találtál”

— *lyenformán hivatalosan, szervezeten nem tartoznak a központhoz, tehát nem kell tb-t és rendszeres fizetést adni, ami*

— *olcsóbbá teszi a működést.*

— *Itthon az ötletet jónak találták, de kétségeik voltak a tekintetben, hogy nálunk is ugyanolyan jól fog működni, mint Nyugaton. Ugyanis Magyarországon nem annyira szervezett a tudományos szféra, hogy egy ilyen rendkívül célirányos, feszített munkát, nagy koordinációt és mellette még egy nagyon fejlett infrastruktúrát igénylő szervezeti formát működtetni lehessen. Ez utóbbi egyeb-*

— *lyenformán hivatalosan, szervezeten nem tartoznak a központhoz, tehát nem kell tb-t és rendszeres fizetést adni, ami*

— *olcsóbbá teszi a működést.*

— *Itthon az ötletet jónak találták, de kétségeik voltak a tekintetben, hogy nálunk is ugyanolyan jól fog működni, mint Nyugaton. Ugyanis Magyarországon nem annyira szervezett a tudományos szféra, hogy egy ilyen rendkívül célirányos, feszített munkát, nagy koordinációt és mellette még egy nagyon fejlett infrastruktúrát igénylő szervezeti formát működtetni lehessen. Ez utóbbi egyeb-*

— *lyenformán hivatalosan, szervezeten nem tartoznak a központhoz, tehát nem kell tb-t és rendszeres fizetést adni, ami*

— *olcsóbbá teszi a működést.*

— *Itthon az ötletet jónak találták, de kétségeik voltak a tekintetben, hogy nálunk is ugyanolyan jól fog működni, mint Nyugaton. Ugyanis Magyarországon nem annyira szervezett a tudományos szféra, hogy egy ilyen rendkívül célirányos, feszített munkát, nagy koordinációt és mellette még egy nagyon fejlett infrastruktúrát igénylő szervezeti formát működtetni lehessen. Ez utóbbi egyeb-*

KÖZALKALMAZOTTI SZABÁLYZAT

A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem (BKE) és a BKE alkalmazottakból választott közalkalmazotti tanács (KT) a Munka Törvénykönyve és a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény alapján a jelen közalkalmazotti szabályzatot alkotják.

A SZABÁLYZAT CÉLJA

A közalkalmazotti szabályzat célja, hogy meghatározza az egyetem és a közalkalmazotti tanács együttműködésének kereteit, a közalkalmazottak részvételét a vezetésben, és megállapítsa a közalkalmazotti tanács képviselői jogaival összefüggő kérdéseket. Ezek alapjául a Kjt. 17. § szolgál, amely kimondja:

Kjt. 17. §

(1) „A közalkalmazotti tanács a törvényben meghatározott jog körében a munkáltatóval együttesen megalkotja a közalkalmazotti szabályzatot.

(2) A közalkalmazotti tanács és a munkáltató kapcsolatrendszerét érintő egyes kérdések a közalkalmazotti szabályzatban állapíthatók meg.

(3) A közalkalmazotti szabályzat, a 18. § (1) bekezdése kivételével, kollektív szerződésbe tartozó kérdéseket nem szabályozhat.

(4) A közalkalmazotti szabályzatra a Munka Törvénykönyve 38. § (1)–(3) bekezdését, 39. § (1)–(2) bekezdését, valamint a 40. § (1) bekezdésének első mondatát megfelelően alkalmazni kell.”

AZ EGYETEM FELADATAI

A KÖZALKALMAZOTTI TANÁCS VÁLASZTÁSA SZORÁN

Az egyetem köteles a választási bizottság megkeresésére 8 napon belül a választható és a választásra jogosult közalkalmazottakról névjegyzéket készíteni és ezt a bizottságnak átadni.

Az egyetem biztosítja a közalkalmazotti tanács megválasztásának indokolt és szükséges költségeit, valamint a választás előkészítéséhez és lebonyolításához szükséges helyiségeket és egyéb tárgyi feltételeket. (Ld. Mt. 63. §.)

A szükséges költségek nagyságában az egyetem és a közalkalmazotti tanács külön megállapodásban egyezik meg.

Ha a felek a választási költségek nagyságában vagy egyéb kérdésekben nem tudnak megállapodni, úgy az egyetem és a közalkalmazotti tanács köteles egyeztetni. Az egyeztetést kezdeményező fél álláspontját írásban megküldi az ellenérdekű félnek és javaslatot tesz az egyeztetés időpontjára. Az egyeztetés idejének megállapítása után a vitás kérdésekben egyeztetni kell lefolytatni. Az egyeztetésről jegyzőkönyvet kell készíteni. Az egyeztetés során létrejött megállapodás kollektív szerződéses megállapodásnak minősül.

Az egyeztetés eredménytelensége esetén döntőbírói eljárást kell lefolytatni. A döntőbíró döntése kollektív szerződéses megállapodásnak minősül. (Mt. 198. §.) Az egyeztetés, illetve döntőbírói eljárás költségei az egyetemet terhelik.

A KÖZALKALMAZOTTI TANÁCS MŰKÖDÉSÉNEK TÁRGYI FELTÉTELEI

Az egyetem a közalkalmazotti tanács kizárólagos rendelkezésére bocsátja a Budapest IX., Fővám tér 8. sz. alatti épületének II. em. 205. számú irodahelyiségét a leltár szerinti berendezéssel együtt.

Az egyetem biztosítja a KT rendelkezésére bocsátott helyiség, valamint a berendezési tárgyak folyamatos karbantartását, takarítását, továbbá a fűtést és világítást.

Az egyetem biztosítja a többi szervezeti egységhez hasonlóan a KT számára is az ügyintézés elvégzésének technikai feltételeit, így az irodaszer-ellátást, a sokszorosítási lehetőséget, számítógép, telefon (egy fő- és mellékállomás), telefax használatát.

Ugyancsak folyamatosan biztosítja a KT működéséhez szükséges hivatalos közlőnyomtatványokat, jogszabálygyűjteményeket, szakirodalmat, viseli a KT tagjainak képzési, továbbképzési költségeit, az ezzel felmerült utazási és szállásköltségeket.

Az egyetem a KT gazdasági és ügyviteli teendőinek ellátására 1 fő foglalkoztatását biztosítja előadói munkakörben.

Az egyetem biztosítja annak lehetőségét, hogy a közalkalmazotti tanács egyes felhívásait, információit, tájékoztatóit a Közgazdász újságban közzé tegye. [Ld. Mt. 62. § (1).]

A KÖZALKALMAZOTTI TANÁCS TAGJAINAK KEDVEZMÉNYEI, MUNKAJOGI VÉDELME

Mt. 62. §

(2) „Az üzemi tanács tagját heti munkaideje tíz százaléknak, elnökét heti munkaideje tizenöt százaléknak megfelelő munkaidő-kedvezmény illeti meg. Erre az időre átlagkereset jár.”

Az egyetem a közalkalmazotti tanács kötött munkaidőben foglalkoztatott tagjai és elnöke számára névre szólóan havi 8 óra munkaidő-kedvezményt biztosít.

Az egyetem a KT-tagok képzésére és továbbképzésére éventénként 5 munkanapig terjedő rendkívüli szabadságot biztosít.

A szabadság igénybevételének időpontjáról a KT elnöke a munkáltatói jogkör gyakorlóját 30 nappal az igénybevétel előtt írásban értesíti. (Mt. 25. § 4. bek.)

Mt. 64. §

(1) „Az üzemi tanács elnöke tevékenységét az ezernél több munkavállalót foglalkoztató munkáltatónál díjazás ellenében látja el.

(2) A díjazást a munkáltató biztosítja, melynek mértékét az üzemi tanács a munkáltatóval egyetértésben állapítja meg.

(3) A munkáltató az üzemi tanács elnökének díjazását — az (1) bekezdésben meghatározott eseten kívül — csak az üzemi tanáccsal egyetértésben állapíthat meg, illetve fizethet.”

Az egyetem és a KT a tanács elnökének díjazását a mindenkori dékáni vezetői pótlék összegében állapítja meg. A díjazás mértékét a KT megbízatásának időtartama alatt minden év elején felül kell vizsgálni.

A KT egyetértése szükséges a KT tagjainak megbízásuk egész időtartama alatt, illetve amennyiben a tisztviséget legalább hat hónapon át betöltötte, az azt követő egy éven belül

— a munkáltató által kezdeményezést más munkahelyre való beosztáshoz,

— a közalkalmazotti jogviszonyuknak a munkáltató által felmentéssel történő megszüntetéséhez.

Amennyiben a munkáltatói jogkör gyakorlója a KT tagjával szemben fegyelmi vagy kártérítési eljárást kíván indítani, ezt megelőzően a KT-t 8 nappal előbb írásban értesítenie kell.

A KÖZALKALMAZOTTI TANÁCS JOGOSÍTVÁNYAI, AZ EGYETEM ÉS A KT KAPCSOLATRENDSZERE

Egyetértési jog

Kjt. 16. §

(1) „A közalkalmazotti tanácsot egyetértési jog illeti meg a kollektív szerződésben meghatározott jövedelmi célú pénzeszközök felhasználása, illetve az ilyen jellegű intézmények és ingatlanok hasznosítása tekintetében.”

Az egyetemnek a KT-t — annak egyetértési jogkör gyakorlója érdekében — a fenti körben tervezett intézkedéseiről legalább félévénként, rendkívüli vagy jelentős változás esetén a tudomásra jutástól számított 3 napon belül írásban tájékoztatni kell.

Véleményezési jogkör

Kjt. 16. §

(2) „A munkáltató döntése előtt a közalkalmazotti tanáccsal véleményeztetni:

a) a munkáltató gazdálkodásából származó bevétel felhasználásának tervezetét,

b) a munkáltató belső szabályzatának tervezetét,

c) a közalkalmazottak nagyobb csoportját érintő munkáltatói intézkedés tervezetét,

d) a korengedélyes nyugdíjazásra és a megváltozott munkaképességű közalkalmazottak rehabilitációjára vonatkozó elképzeléseket,

e) a közalkalmazottak képzésével összefüggő terveket, valamint

f) a munkáltató munkarendjének kialakítását és az éves szabadságolási tervet.”

Az egyetem a Kjt. 16. §-ában meghatározott kérdésekben tervezett intézkedési javaslatát a döntés előtt legalább 20 nappal előbb köteles átadni véleményezésre a KT-nak. A KT a tervezett intézkedéssel kapcsolatos véleményét a véleménykére kézhezvételétől számított 15 napon belül juttatja el a munkáltatóhoz. Ennek elmulasztása a tervezett intézkedés egyetértő elfogadásának tekintendő.

A véleményezési jogkör Kjt. 16. § (2/c) pontjának gyakorlása során a nagyobb csoport fogalma alatt szervezeti egységet (tanszék, osztály, csoport), illetve szervezeti egységtől függetlenül legalább 12 főt kell érteni.

Az egyetem félévénként legalább egyszer részletes tájékoztatót ad a KT-nak a közalkalmazottak bérhelyzetéről, valamint a szervezeti egységek létszámgazdálkodásáról, és kikéri a KT véleményét.

A hiteltelenség érdekében a kapcsolattartás kizárólag írásbeli.

Az egyetem nyilvántartásaiba való betekintési jog

Az egyetem a KT számára lehetővé teszi, hogy az általa indokoltnak tartott pénzügyi, munkaügyi, szociális, illetve olyan nyilvántartásaiba betekinthessen, amelyeket a törvény lehetővé tesz.

Az információátadás nem tagadható meg.

A betekintési jogot a KT elnöke vagy az írásban felhatalmazott illetékes tagja gyakorolhatja.

A közalkalmazotti tanács tagja e minőségében tudomására jutott tényeket, információkat, illetve a közalkalmazottak személyiségeivel összefüggő adatokat nem hozhatja nyilvánosságra.

Az egyetem biztosítja a közalkalmazotti tanács állandó részvételét az egyetemi tanácsüléseken és a vezetői értekezleteken.

AZ EGYETEM ÉS A KÖZALKALMAZOTTI TANÁCS KÖZÖTTI VITA ESETÉN KÖVETENDŐ ELJÁRÁS

Az egyetem és a közalkalmazotti tanács megállapodnak abban, hogy a KT-t megillető egyetértési jog körébe tartozó kérdésekben minden esetben együttes tárgyalás keretében alakítják ki közös álláspontjukat.

Az a fél, amelyik a másik félnek a közalkalmazotti jogviszonnyal összefüggő tevékenységét, intézkedését, közzétett nyilatkozatát serelmesnek tartja, e tárgyban ugyancsak együttes tárgyalást kezdeményezhet. A tárgyalást kezdeményező fél írásban közli a másik féllel a megvitatandó kérdésben elfoglalt álláspontját, a tárgyalás napirendjére, időpontjára és helyére vonatkozó javaslatát.

A tárgyalást megelőzően a felek kötelesek egymásnak átadni a kérdés megtárgyalásához szükséges, rendelkezésükre álló iratokat, adatokat és információkat.

Az egyeztetés időtartama alatt, de legfeljebb 7 napig a vita alapjául szolgáló intézkedést végrehajtani nem lehet. A vita rendezése érdekében az egyeztetési eljárás során a felek tőlük függetlenül, a vitában nem érintett személyt kérhetnek fel közvetítésre, illetve döntőbírói vehetnek igénybe.

Amennyiben a KT működéséhez szükséges indokolt költségek mértékét illetően merül fel vita, a döntőbírói igénybevétele kötelező.

Az egyeztetési eljárás során a felek kötelesek megtartani a személyiségi jogok védelmére vonatkozó jogszabályok előírásait.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A közalkalmazotti szabályzat az egyetem rektorának és a közalkalmazotti tanács elnökének aláírásával válik hatályossá.

A jelen szabályzat a következő közalkalmazotti tanács választásáig érvényes.

A közalkalmazotti szabályzatról szóló megállapodást a megkötéstől számított hat hónapon túl bármelyik szerződést kötő fél felmondhatja azzal a kötelezettséggel, hogy egy új szabályzat kidolgozását vállalják 30 napon belül.

Budapest, 1993. december 2.

ANDORKA RUDOLF,
a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem rektora

MÓCZÁR JÓZSEF,
a BKE közalkalmazotti tanácsának elnöke

A magyar gazdaság problémái, és lehetőségei

(Folytatás az 1. oldalról)

jelentősen hozzájárulhat az export fellendüléséhez. A tervek sajnos nem váltak valóra.

A deficit finanszírozása ma piacokonform eszközökkel történik. Belső és külső forrásokból. A belső államadósági hatása deficitnövelés mellett a kizsírító hatás szempontjából sem elhanyagolható, mivel a rossz profitkilitások miatt a gazdaság alanyai nem vállalkoznak, hanem biztos hozamú állampapírt vásárolnak.

A MEZŐGAZDASÁG, amely mindig jelentős szektora volt gazdaságunknak, jelenleg a következő problémákkal küzd: óriási az ipari és mezőgazdasági termékek árának különbsége, az úgynevezett agráröllő; rendkívül rossz a tőkeellátottság, ez nem egy esetben a természet veszélyeztetni; rendezetlenek a tulajdonviszonyok; a kialakuló bérleti rendszer és az ebből fakadó bérleti díj megdrágítja a termékeket.

A problémák rövid áttekintése után nézzük meg azt, hogy milyen megoldási lehetőségek kínálkoznak, és mi nehezíti ennek gyors kibontakozását.

Az átalakulás spontán hatásaként a betéti és hitelkamatlábak csökkenni fognak, amit a bankkonszolidáció és a kockázati tartalékok feltöltése idéz elő. Ezáltal a reálkamatláb is csökken, mivel a bankok várható veszte-

segeiket a tartalékokból, és csak kisebb mértékben a hitelkamatlábokból fedezik, másrészt csökken a hitelkamatok száma is. A gondot itt a tartalékráta és a gyorsaság okozza, mivel az állam a deficit által előidézett szűk mozgáster miatt nem adhat jelentős közvetlen támogatást a bankoknak, ami a gyorsaság rovására megy. A tartalékráta kamatait szintén a hiány miatt nem lehet növelni, mivel ha ez megtörténne akkor az MNB e tétel után veszteséget könyvelhetne el.

A kamatok csökkenése remélhetően be fog indítani egy beruházási hullámot, ami a makroprofit növeléséhez vezet, ezáltal megindul az átlagprofit növekedése is, egy öngerjesztő folyamat eredményeként.

A baj az, hogy Magyarországon a vállalatok kamatérzékenysége gyenge, az IS görbe megközelítőleg L alakú. Ez azt jelenti, hogy a vállalatok a kamat csökkenésére vontatottan reagálnak. A hitelkamatlábakban bekövetkező kismértékű változások az alacsony profitráta miatt nem idézik elő a várt beruházásnövekedést. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy egyáltalán nem vált ki beruházást, de ennek mértéke a gazdaság egészét tekintve elenyésző.

A kamatérzékenység javítása érdekében szükséges a beruházások ösztönzése, a deficit csökkentése. E két

cél azonban egymásnak ellentmond.

A beruházások fellendítése beruházási adókedvezményekkel, a gyorsított leírás alkalmazásával érhető el, ennek köszönhetően azonban nő a deficit, aminek hatása érzékelhető. De az előadó szavaival élve ez „szétterül” a gazdaságban, míg a beruházási támogatás koncentráltan jelenik meg, hatása kedvezően érvényesül. Vigyázzni kell azonban a túlzott importigényekre, mely a külkereskedelmi mérleg hiányához vezethet.

A költségvetési hiány hatásaként jelentkező gondok részleges megoldására csak a hatások és az ellenhatásokat figyelembe vevő államháztartási reform képes.

A megoldás másik forrása a keleti piacok visszaszerzése. Ez azonban jóval nehezebb mint a kivonulás volt, mivel most már meg kell küzdeni az erősödő nyugati versennyel. Szükséges azonban a kapcsolatok fejlesztése, viszont a bővítés csak reális lehetőségeket figyelembe véve valósulhat meg, el kell kerülni a túlzott „meghitelezést”. Ez alapja lehet a fellendülésnek, a munkanélküliség csökkentésének.

Sajnos az általános fellendülésig a munkahelyek száma nehezen növelhető, még az átképzés is csak korlátozott lehetőségeket rejt magában, mivel nincs hová átképezni. A hosszú távú megoldás az, hogy az oktatás egész rendszerét rugalma-

sabbá, a munkahelyi elvárásoknak jobban megfelelővé kell tenni. Ebben pedig az államnak nagy szerepe van.

A bajok orvoslásához hozzájárulhat az állam szerepének „újraértékelése”. Erdős Tibor szerint ez azt jelenti, hogy meg kell találni az etatizmus és a liberalizmus közötti megfelelő egyensúlyi arányokat. Az államnak igenis fel kell vállalnia bizonyos gazdasági feladatokat és ezeket támogatni, segíteni kell addig, amíg az önmagától nem lesz képes működni, viszont a támogatott szféra „megizmosodása” után a kormánzatnak ki kell vonulni az adott területről. Sajnos általános vonás azonban az, hogy a hatalomgyakorlás mámorító volta miatt ez a kivonulás nem történik meg, vagy ha megtörténik, akkor ez nem kielégítő mértékű.

A mai magyar gazdaság válságjelenségei nem biztatóak, de ha nenezen is, megoldás során azonban nem szabad a már megírt recepteket alkalmazni, a magyar viszonyok alapos és mély megismerésére van szükség. Ezután van csak arra lehetőség, hogy a monetarizmus, keynesianizmus vagy a neoliberalizmus vagy más gazdaságpolitikai irányzatok ajánlásainak egyik vagy másik elemét vegyessen alkalmazzuk, azokat amelyek legjobban megfelelnek a magyar viszonyoknak.

Szűcs J.

Koldusboton a közművelődés?

Akinek volt alkalma nyomon követni a közművelődést az egyetemen, az csak megerősíthet abban az állításban, hogy nagy múltra tekint vissza. Az utóbbi években azonban komoly gondokkal küzdenek, itt is, mint a legtöbb helyen. A pénzügyi miatt veszélybe kerülnek azok a művészeti csoportok, amelyek generációk sorának adtak lehetőséget a tanulás mellett egyéni ambícióik kibontakoztatására.

Kovácsné Audikovszky Irént, a közművelődési titkárság vezetőjét nyilatkoztattuk arról, hogy a művészeti csoportok közül melyek vannak még életben, mi az amivel a legfrissebb egyetemi polgár már nem találkozhat, továbbá megkérdeztük az anyagi gondokról és az esetleges megoldásokról is.

— A művészeti csoportok közül a tánckar, az énekkar,

már csak fél gáziért játszanak,

pedig az érdeklődés változatlan. Most próbálunk közös klubesteket rendezni a légymányosi házzal, ahol a hét többi napján együttzenésésre nyílik alkalom a Dresch-kvartettbe beszálló különböző hangszereslistákkal.

A filmklub töretlenül működik, amelyen a közgázra járó diákok nyolcvan százaléka részt vesz. Egy moziba járó egyetemista az öt év

a tánckar negyvenéves

évfordulója. Sajnos egyeztetési problémák miatt nem az egyetemen került sor erre, ahol mind a négy generáció a legelső táncosoktól kezdve a legkisebbekig, mindenki fellépett.

Negyvenéves lesz nemsokára az énekkar is, és tavaly ünnepelte tizéves évfordulóját a Vizuális Brigád. Ők Európa-szerte fesztiválokat nyernek és itthon is majd-

a Vizuális Brigád, a filmklub, fotóklub és a dzsesszklub kisebb megtorpanások után is megmaradt és továbbra is érdeklődésre tarthat számot.

Már 15 éve működik a dzsesszklub. Dresch Mihály a házigazda. Viszont azok a híres dzsesszfesztiválok, amelyekre a szomszéd szocialista országokból hívtunk vendégművészeket, zsebpénzért, utazási költségért, végképp elmaradtak. Ez a klub is anyagi gondokkal küzd. Hasonló rendezvényeket ma már csak együttműködve a légymányosi házzal vagy a kamaraterdei ifjúsági házzal tudunk megvalósítani, a költségek megfelelőzésével. A dzsesszklub a Kinizsi kollégiumban bérleti díjért egy héten egyszer léphet fel, viszont a hangszereket nem tudjuk ott tárolni. A zenészek

tanulmányi idő alatt, amíg idejüket végignézheti a filmművészet minden területét. Ebben nagy segítségünkre van az egyetem vezetése, mert a IV. előadóért nem kell teremdíjat fizetni.

Kisebb hullámvölgybe került a tánckar másfél évvel ezelőtt, de ezen már túl van. Jól működik az utánpótlás-csoport, sőt a gyermektáncháza is. Jól sikerült

nem mindig ők viszik el az aranyat. Előkészítő tábort szerveztek, amin jelentős volt a filmkészítéssel próbálkozó diákok érdeklődése. A többi terület működése esetleges. Próbálkozunk kiállítások szervezésével, de erre az aula elfoglaltsága és valójában alkalmatlansága miatt nagyon ritkán kerül a sor. Szeretnénk komolyzenei programokat

szervezni a III. előadóban, fiatal zeneakadémisták közreműködésével. A jelek szerint lenne rá érdeklődés. Szórakoztató rendezvényünk mel vagy mozgásművészet-fel egybekötve. Egyelőre azonban ez még csak terv. A pénzügyi okozta, hogy már nem tartozik a Közgáz-

A közművelődés lyuka

az elmúlt évben nem volt. A KDC kielégíti az egyetem ilyen irányú igényét. De mi se mondtunk le róla. Fél-évenként megpróbálunk legalább egy fesztivált rendezni, akár rockzenével, film-

a művészeti vezetők egyike sem kap pénzt

egyelőre. Amit különösen sajnálunk, hogy éppen a pénzügyi miatt elsorvadt az a Klubközlöny, a Támpont, az egyetemen tartott többnapos fesztiválok, amik egyet jelentettek a Közgázzal. De sajnálom a pinceklubot is. Ha a közművelődési titkárság ugyanolyan lehetőségekkel vehette volna birtokba a pincét, mint a pályázók, akkor nagyon sok mindent lehetett volna csinálni, de mi er-

Soha nem tudom, hogy a következő félévben lesz a működéshez elég pénz

vagy sem. Amióta megszűnt a közművelődési bizottság, mert a mandátuma lejárt, nincs pályázati kiírás, és így a különböző egyetemi csoportokkal együtt mi is az egyetemi vezetéshöz fordulunk esetenként pénzért, amit rendszerint alkalomra kapunk. Például most a tánckar és a Vizuális Brigád jubileumára. Ilyen formán ebben az évben 300 ezer forintot kapott a közművelődés,

hoz a Tanulmány színház csoport. A csoportvezető tiszteletdíjának, ami 2000 forint volt, csak egy részét tudtuk kifizetni, később már azt sem. Jelenleg ott tartunk, hogy

re nem pályázhattunk. Remélem az újaknak sikerül a múlt évben leromlott színvonalat javítani.

A pénzügyi panaszok, pedig mondhatnánk, hogy a pinceklub bérleti díja és a KDC-től félévenkénti támogatás kifejezetten az egyetemi közösség életét és a közművelődést szolgálta. Persze, amíg megkaptuk. Ugyanis '93-ban erre már egyszer sem került sor.

ami csupán egyötödét annak az összegnek, ami ahhoz kell, hogy minden gördülékenyen menjen. A tánckarnak nincsenek ruhái, nem igazán jók a próbalehetőségek, mint már említettem a csoportok vezetőit nem tudjuk díjazni. Nincs pénz a felkészítő táborokra. Azzal tisztában vagyunk, hogy a jövőben sem lesz több pénz az egyetemnek erre a célra, ezért

most próbálunk pályázni különböző helyekre,

szponzorokat szerezni, és igyekeznénk a különböző művészeti csoportokat. Próbálkoztunk már korábban is ilyesmivel, de csak kis összegeket, 20, 30, 40 ezer forintot kaptunk. Viszont, hogy az énekkart elutaztathassuk Franciaországba, ahhoz 800 ezer forint kellene. Tavaly egy francia kórus járt itt, de a meghívókat nem tudjuk viszonzni, mert az egyetem se buszt, se pénzt nem ad. Pedig ez nagyon fontos lenne, hiszen ezzel cserefellépéseket tudnánk tervezni.

Létrehoztunk egy alapítványt is, a Közgáz Klubosok Baráti Köre névvel, amire egyelőre a régi klubosok fizetnek. De ez még teljesen

az egyetemvezetés kijelölt egy bizottságot

Mészáros Tamás vezetésével, amelynek az öntevékeny csoportok helyzetével kell foglalkozni. A bizottság tagjai a HT elnöke és én. Ha sikerül pontosan felmérni a bizottságnak a jelenlegi helyzetet és megfogalmazni az elképzeléseket, akkor ennek alapján '94-ben elindulhat a rendes kulturális élet az egyetemen. Ehhez persze szükség van a vezetés támogatására is, ami főleg az anyagi helyzet rendezésére vonatkozik. Mert ha van anyagi bázis a közművelődési titkárság mögött, akkor mint egy szolgáltató egység állunk a diákok rendelkezésére új elképzelések megvalósításában is.

a legtöbbet költözködtünk az egyetemen.

Ez a nyolcadik vagy a tizedik helyünk. Es már ezt az ablak nélküli helyiséget is oda akarták adni valakinek, úgy kellett kiharcolni, hogy maradhassunk. Három-négy óra után itt megfájdul a fejünk, de ez a legkisebb baj. Ha csak ez lenne, ezzel megküzdhetnénk.

Néhányan megkérdezték már, ennyi nehézség közepette, mi az, ami itt tart benneteket. Hát nem a fizetésünk. Én bruttó 19 900 forintot kapok és a munkatársaim lefelé 2-2000 forinttal kevesebbet. Ami itt tart bennünket, az a korábbi

új, semmiképpen sem pótolhatja az egyetemi támogatást.

Mint már említettem, a közművelődési bizottság megszűnt. A baj az, hogy nem jött létre helyette semmi. Emiatt egy év óta szét-esett ez a terület a szakkollégiumoktól az öntevékeny csoportoktól át egészen a közművelődési titkárságig. Nem tudunk egymás tevékenységéről, elszigetelődünk, mindenki örül, ha a saját területén meg tudja teremteni az alapvető feltételeket. Szükség lenne egy fórumra, amely biztosítaná a kölcsönös tájékoztatást, a pályázatok elbírálását és a pénzek szétosztásán túl a közművelődés pártfogója is lenne. Utóbb

Még nem is olyan régen a legtöbb diák a közművelődési titkárságon fordult meg. Ez mára alapvetően megváltozott, részben mert a diákok szabadidejüket pénzkereséssel töltik. Nem csinálnak közös programokat, amihez helyszínt, ötletet adhatnánk. Csak nagy ritkán téved be ilyen kérelem hozzánk egy-egy diák, és még jó, hogy belépve az ajtón rögtön ki nem fordul a helyiségből. Ugyanis a parányi, levegőtlen, ablaktalan lyuk, ahol három munkatársammal beszüfölvölünk, dolgozunk, örökké úgy néz ki, mintha költözködnénk. Nincs semminek sem helye. Azt hiszem mi vagyunk azok, akik

Oroszlánok vagyunk: büszkék és akaratosak

Ugyanolyan ruha van rajtuk, ugyanaz a nevük és ugyanazokra az órákra járnak. Kovács Gabi Miskolcra (M.) és Kovács Gabi Budapestről (B.) ráadásul jó barátok is. Ez elég ok a kíváncsiságra.

— Csak véletlen, hogy ugyanolyan ruha van rajtuk vagy szándékosan megakarjátok téveszteni a riportert?

M.: Erre az alkalomra öltöztünk fel így, hogy egyformák legyünk a fényképen. De gyakran véletlenül is előfordul.

B.: Nem csak a ruhánk és a stílusunk egyforma, még a második keresztnévünk is: Krisztina.

— Az ISC-ben is ugyanazokra a kurzusokra jártatok a múlt félévben. Hol hallottatok ezekről a kurzusokról?

B.: Láttunk egy hirdetést és jelentkeztünk.

— Ugyanaz a főszakirányotok is?

M.: Az már túlzás lenne. Én Európa és Számvitel szakirányra járok.

B.: Én Nemzetközi kapcsolatok és Európát vettem fel.

— Az egyik még így is ugyanaz. Gondoljátok, hogy jól döntöttetek?

B.: A jövőnk egy rejtelem. Jövőre meg kell hoznunk a nagy döntést. De

Gabi, Miskolcra

előtte még sokat kell tanulni.

M.: Imádom tanulni. Együtt felvételiztünk, és akkor barátkoztunk így össze.

Az ISC-ben is sok új német barátunk van. Az egész csoport, a németek, a franciák és a magyarok együtt járunk moziba. Spanyol filmeket néztünk meg, mert mindenki tudott spanyolul.

— Miért jelentkeztetek az ISC programra?

B.: Hogy megismerkedhessünk a külföldi diákokkal, megtanuljuk az angol szak kifejezéseket és gyakoroljuk a nyelvet. Szerintem nagyon jó a program, de a magyarok számára is nyitottabbnak kellene lennie.

Jobban kellene reklámozniuk magukat. A külföldieknek is jó, hogyha magyarok is vannak a csoportban.

— A magánéletben is mindig ilyen határozottak vagytok?

M.: Mind a ketten Oroszlánok vagyunk és hasonlóak a problémáink.

B.: Büszkék vagyunk.

M.: És akaratosak. De ezt a tulajdonságomat nem szeretem.

— Miért?

M.: Irányításra van szükségem.

B.: A magánéletben nekem is szükségem van támogatásra és tanácsra. Kell, hogy valaki odafigyeljen rám.

M.: Ahhoz, hogy sikeres legyek, kell egy erős támogató.

— Hm. Érdekes. Olyanok vagytok, mint két tojás.

B.: Remélem, hogy nemcsak ezért vagyunk érdekesek.

M.: Vannak más érdekes emberek is az egyetemen.

— Ugyanazok a típusú fiúk tetszenek nektek?

B.: A magas fekete fiúk tetszenek.

M.: Én azokat a férfiakat szeretem, akiknek stílusuk van, jó a fantáziájuk, kedvesek és jól öltözködnek. A pszichológiából tudom, hogy ezek milyen fontos dolgok.

— Ez nem olyan nagy izlésbeli különbség.

M.: A legtöbb új ismerősünk megkérdezi, hogy test-

1994 perc foci
február 25-27.

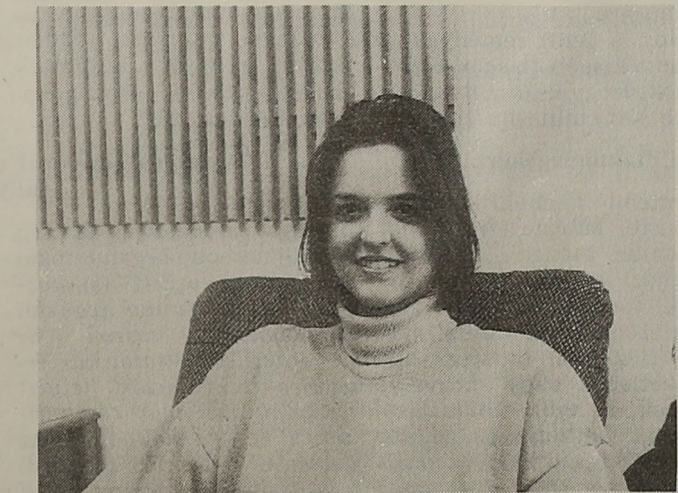
Az 1992-ben megrendezett maratoni focimeccs sikerén felbuzdulva, az idén ismét lesz focibuli a Közgázon.

Február 25-én, péntek este 7-es rúgó bajnoksággal, majd dekázó- és fejelőversennyel kezdődik a buli, amelyet egy tanár—diák összecsapás nyit meg, majd egészen vasárnap reggelig mindenki egy életre (de legalább 1995-ig) kifocizhatja magát.

A mérkőzésre 8 fős csapatok jelentkezését várjuk, február 18-ig, a hallgatói tagozat irodájában (E 146), valamint minél több szurkolót az Erzsébetvárosi SE tornacsarnokában, február 25-én, este 7-től.

Cím: 1076 Budapest, Százház u. 9-23., megközelíthető gyalog a Keleti pályaudvartól.

Gabi, Budapestről

Miért nem velük csinálsz vérek vagyunk-e. Mivel, hogy ugyanaz a nevünk. De hát hogy lehetnének testvérek, hogyha pontosan ugyanaz a nevünk. Akkor most elmondanám mindenkinek, akit érdekel: nem vagyunk testvérek.

H. B.

Egy vélemény a félfordulatról

A gazdaságpolitika tan-
szék jövőtábor febr. 9-én
az egyetem vendége volt a
Fidesz két gazdaságpolitikai
szakértője, Urbán László és
Semjén András, akik a párt-
juk gazdaságpolitikai elkép-
zeléseinek ismertetése után
kérdésekre válaszoltak. Mi-
vel olyan párt képviselőiről
van szó, mely hosszú időn
keresztül vezette a politikai
pártok népszerűségi listáját,
s amely — különféle kombi-
nációkban — a következő
koalíciós kormány legvaló-

színűbb résztvevője, a látog-
atás felettébb rangos ese-
ménynek számít. Ezt tükrö-
zte az a tény, hogy az ese-
ményen megjelent és a vitá-
ban részt vett az egyetem
több professzora, tanszékve-
zetője és dékánja is.

A Fidesz — Urbán László
által ismertetett — gazdasá-
gi koncepciója a Kornai Já-
nos által egy évvel ezelőtt
kezdeményezett „félfordu-
lat” gondolata köré szerve-
ződik. Meglátásom szerint ez

a thatcherizmustól a reaganizmus felé vezető félfordulat-
ként értelmezhető.

Az elnevezések nem esetle-
gesek. Amikor a Fidesz gaz-
daságpolitikáját 1989 végén
becatatták a Makarenko
utcaiban, maga Urbán László
fogalmazott úgy, hogy ha
egy szóval akarják jellemezni
a koncepciót, akkor azt
mondaná, hogy egy thatche-
rista programról van szó. Az
utóbbi egy évben kirajzoló-
dó reaganista kötődés pedig
elsősorban László Géza (a
Fidesz gazdasági szakértője)
publicisztikájából, gyakori
Volcker-hivatkozásaiból de-
rül ki.

Az analógia legfőbb alap-
ja: a Fidesz korábbi pro-
gramja — a thatcherizmus
mintájára — mind fiskális,
mind monetáris téren szigor-
tolt el (érsd: deficitcsök-
kentés és pénzüke); míg az
új elképzelésekben — a
reaganizmus elveit követve:
— a szigorú monetáris poli-
tika laza költségvetési poli-
tikával társul. Ez a „félfor-
dulat” számomra egyaránt
tartalmaz üdvözlendő és ri-
asztó elemeket. Az üdvözlen-
dő tényezők elsősorban elmé-
leti síkon figyelhetők
meg, míg a riasztó fejle-
mények inkább a gyakorlati
kérdésekben.

Először: Urbánék elvetik
a költségvetés hiányának be-
ruházásokat kizáró hatá-
sáról szóló dogmát. Azt állít-
ják, hogy recesszióban
(vagyis a jelenlegi helyzet-
ben) nem érdemes a deficit
ellen hadakozni; annak akár
pozitív hatásai is lehetnek,
ha a kiadások szerkezete ezt
megengedi.

Másodszor: elvetik a növe-
kedés és az árstabilitás

több riasztó jel árulkodik

arról, hogy a félfordulatot
sokkal inkább a mielőbbi nö-
vekedés politikai igénye, és
nem a fent említett nyugati
példák beható tanulmányo-
zása váltotta ki. Vélemé-
nyem szerint a reagan-
(csakúgy, mint korábban a
thatcheri) minta adaptációja
mögött az angolszász orszá-
gok utóbbi másfél évtizede-
nek alapvető és sokszoros
félreértése húzódik meg.

Először: a laza fiskális és
szigorú monetáris politika
keresztjezése az USA-ban
sem eredményezett növeke-
dést. Ezt az elképzelést
egyébként már az 1980-as
előválasztások során — a
primitív népek kultikus csa-
takiáltására utalva — „woo-
doo economics”-nak neve-
zte George Bush, aki ennek
ellenére később alelnökként
kénytelen volt beszállni e
politika végrehajtási kísérle-
tébe. Tanácsadóira hallgat-
va Bush rámutatott, hogy a
két politika keresztbeveri
egymást: hiába adnak beru-
házásösztönző adókedvez-
ményeket a vállalatoknak, ha
a monetáris szigor beszűkíti
az összkérésletet, és — a ka-

„trade-off”-járól szóló tételt,
amit pedig olyan liberális
gazdaságpolitikusok is hir-
detnek, mint például Békesi
László (MSZP). Allítják,
hogy sokkal inkább az inflá-
ció és a növekedés egymás
alternatívái, legalábbis ami
az alapproblémának tekin-
tetű deficit alternatív meg-
oldási lehetőségeit illeti.

Harmadszor: az inflációt
már nem tekintik egyszerü-
en monetáris jelenségnek,
melyet döntően a monetáris
politika eszközeivel kellene
kezelni és visszaszorítani.
Felismerik, hogy társadalmi
kérdésről van szó, és az an-
tiinflációs politika döntő ele-
me a társadalmi érdekkép-
viselőkkel, alapvetően a
szakszervezetekkel való
megegyezés. (Ennyiben egy-
üttal pozitív módon túl is
lépnek az ihletet nyújtó
reagan- paradigmán, mely-
ben az ár-bérek spirál meg-
törését az amúgy is gyenge
érdekképviselők szétverése
szolgáltatta.)

E három fejlemény egyér-
telműen kilépést jelent ab-
ból a — jórészt neoklasszi-
kus — gondolatkörből, mely
három-négy évvel ezelőtt
még a „tisztességes közga-
dasági gondolkodás” keretei-
t kijelölte Magyarországon.
Ez az elméleti kitörés —
Kornai János újabb, tavalyi
fordulatával együtt — meg-
teremtheti a létjogosultságát
a további elméleti pluralizá-
lásnak, és különböző gaz-
daságelméleti és -politikai
irányzatok közötti valódi vi-
ták kialakulásának. Ami
azonban magát a Fidesz-
gazdaságpolitikát illeti,

matokon keresztül megdrá-
gítva a vállalatok költségeit
— lelohasztja — a nagy ne-
hezen felélesztett beruhá-
zási kedvet. A növekedés való-
ban csak akkor indult meg
az első Reagan-periódusban,
amikor 1982 augusztusában
— a nemzetközi adósságvál-
gás kitörése nyomán — a
monetáris szigor feloldot-
ták.

Másodszor: a vállalkozók-
nak nyújtott költségvetési
kedvezmények nem jelentek
meg magasabb hazai megta-
karításokban. Az átváltási
korlátozások megszüntetése
folytán az amerikai tőke —
a brithez hasonlóan — gyor-
suló ütemben áramlott ki a
világ legkülönbözőbb befek-
tetési lehetőségei felé. A nö-
vekedés forrásait végső so-
ron a külföldi, döntően ja-
pán eredetű tőke teremtette
meg. Ez pedig együtt járt az
ország eladósodásával is.
Kornait követve persze most
a Fidesz is azt mondja, hogy
a növekedés érdekében —
valamint a konfliktusokkal
fenyegető államháztartási
reform elkerülése végett —

vállalni kell bizonyos mértékű további külső eladósodást.

Ez azonban meggondolandó
ott, ahol a külső adósság

immár másfél évtizede nyo-
masztó teherként nehezedik

a gazdaságra, és az elmúlt
négy év változásai nyomán
egy zsugorodó GDP-ből kell
kiharítani a növekvő bruttó
adósság után kamatfizetést.
Egyelőre nem tudunk sem-
mit arról, hogy a nemzetkö-
zi pénzügy milyen várako-
zásokkal és milyen feltéte-
lekkel finanszírozna meg
egy újabb növekedési kísér-
letet.

Harmadszor: Reagan-
nek — a hadiipari és úrfegyver-
kezési programok keretében
— igenis volt strukturápoli-
tikája, amiről viszont a Fi-
desz szakértői hallani sem
akarnak. Ezek az állami
megrendelések a konjunktú-
ra elindulásában és elhalá-
lásában egyaránt szerepet ját-
szottak: nem véletlen, hogy
a kaliforniai gazdaság éppen

végzetes félreértés uralkodik a közszolgáltatások piaci-
sításának értékelésében.

A Fidesz-szakértők szemé-
ben — ez a február 9-i tájé-
koztatón elsősorban Semjén
András szavaiból tűnt ki —
ez egy olyan sikertörténet,
amely a verseny és a haté-
konyság újabb magaslatai-
hoz vezetett világszerte. Le-
het, hogy a neoklasszikus
elmélet szerint ennek így
kellett volna történnie, a va-
lóságban azonban a — rész-
ben vagy egészben — priva-
tizált és deregulált köz-
szolgáltatások (távfütés,
áramszolgáltatás, egészség-
ügy, közoktatás, tömeg-
közlekedés, vizszolgáltatás,
telekommunikáció) terén
általános tendencia volt,
hogy a szolgáltatások meg-
drágultak, a színvonal emel-
kedése ezt nem követte kel-
lő mértékben, sőt sok eset-
ben visszaesés is történt, ke-
vesebb fogyasztó tudta
igénybe venni e szolgálta-
tásokat, melyek a korábbiak-
nál nagyobb bürokráciát tet-
tek szükségessé, és az érin-
tetett ágazatokhoz kapcsolódó
termelővállalatok a nem-
zetközi versenyben visszaes-
tek. Többek közt az így oko-
zott kárt próbálja most hely-
rehozni a Clinton-admini-
isztráció az USA-ban, és
ez vár majd a következő
munkáspárti kormányra is
az Egyesült Királyságban.

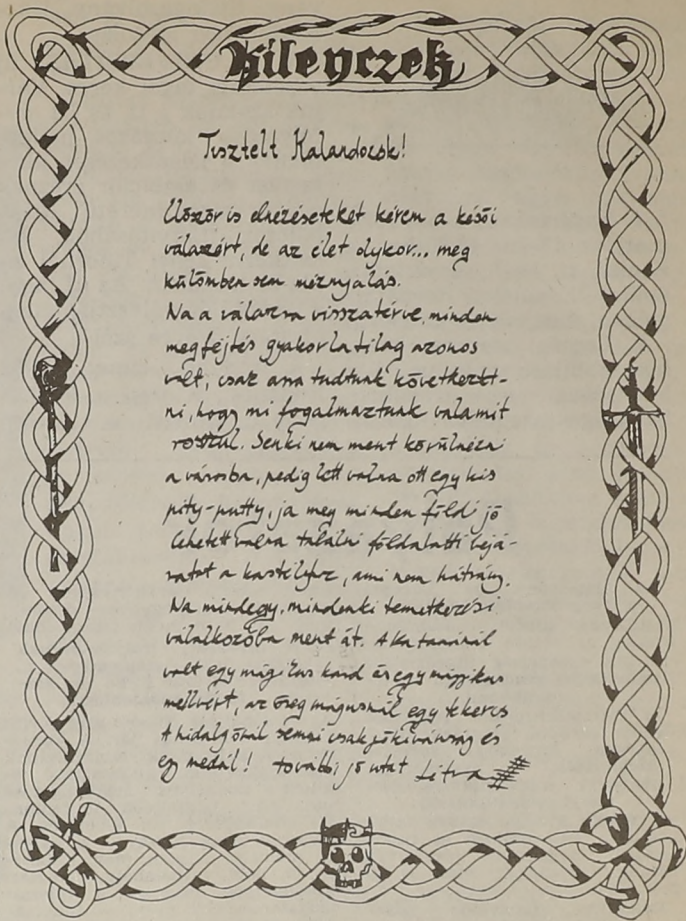
Hol tartunk tehát mind-
ezek után? 1. A privatizáció
továbbra is öncél, vagyis

a hidegháború lezárulása
után rogyant meg alapjai-
ban. Hogy ez a konkrét
strukturális prioritás hosz-
szú távon improduktív volt,
az a rövid távú növekedést
nem befolyásolta, bár hosz-
szú távon csakugyan vissza-
ütött. A lényeg azonban az,
hogy a strukturális priori-
tások léte rövid távon kulcs-
fontosságú, produktivitása
pedig hosszú távon döntő je-
lentőségű. Mivel azonban
Magyarországon egyelőre
mindenfajta gazdasági ter-
vezés illegitim (egyszerűen
azért, mert nem a piac vég-
zi), a Fidesz sem vállalja fel
a strukturápolitikát, ami pe-
dig mindenfajta felzárkózó
gazdaság stratégiájának né-
külözhetetlen eleme.

Negyedszer:

alapvetően nem a színvona-
lasabb ellátást célzó társada-
lompolitika és a műszaki ha-
ladást célzó iparpolitika ré-
ze, hanem arra szolgál,
hogy a gazdaság profitábilis
szektorait tartós jövedelem-
forrásként egy új tulajdono-
si elit magánkezebe adja. 2.
Mivel ez a tevékenység —
gazdasági irracionalitása
folytán — egy sajátos
„transzformációs” vissza-
esséssel jár, a társadalom
egyre nehezebben tűri az
operációt, és reáljövedelmé-
nek gyors apadása az átmen-
tet iránti szimpátiáját is
gyorsuló ütemben erodálja.
Ahhoz, hogy a társadalom
sikerként élje meg az átala-
drágulást — és ez Kornai „fé-
lfordulatos” cikkéből (KSZ
1993/7—8.) egyértelműen ki-
derül — érdemes újból kül-
földi finanszírozást igénybe
venni. 3. Az újabb eladósó-
dás következményeivel
majd csak négy-öt év múlva
kell szembenézni, addigra
azonban már az új elit tu-
lajdonosi és abból fakadó
hatalmi pozíciói megszilár-
dulnak. A privatizáció gya-
korlatában mindez a jelen-
legi kormány tevékenységé-
hez képest jelentősebb
irányváltást nem igényel.

A következtetések levoná-
sa — csakúgy, mint a fenti
gondolatmenet elfogadása
— az olvasó belátásától
függ. **ANDOR LÁSZLÓ**

Tiszelt Kalandozó!

Ünör is dicséretet kérem a kési
válaszért, de az élet olykor... meg
kételkedem sem bizonyos.
Na a válnam visszatérve minden
megfejtés gyakorlatilag azonos
vél, csak am tudunk következtet-
ni, hogy mi fogalmazzunk valamit
rosszul. Senki nem ment korábban
a válnam, pedig lett volna ott egy kis
pity-pity, ja meg minden földi jó
lehetett volna tehát földalatti lény-
ságot a karkéltre, ami nem hátrány.
Na mindegy, mindenképpen megköszöni
válnamokban ment át. A ha tanult
volt egy míg én karkéltre egy másik
mellől, az egy míg én egy kére
A karkéltre semmi csak jótétemény és
egy másik! Továbbra is válnam!

Meghívó

Kovács Ilma egyetemi docens Távoztatás Francia-
országban című előadására, mely két alkalommal is
elhangzik (az előadások videóvetítés köve-
ti). Válasszon: I. 1994. február 28., hétfőn, 18—20
óraig, főépület 181-es terem. II. 1994. március 3.,
csütörtök, 16—18 óráig, főépület 399-es terem.

Gondold meg...

Bevezetés a filmművészetbe XII. Szür (+) realizmus — Japán válogatás

Álom, képzelet, valóság...
Realitáson innen és túl...
Ki ne élt volna még át külö-
nös, néha abszurd, máskor
groteszk, a mindennapok
szürkeségétől valamiképp
eltérő helyzetet? Ehhez a té-
mához ilyen-olyan módon
kapcsolódó filmek adják
ennek a felvételnek a gerincét.
10 japán filmet kínálunk az
egzotikumok kedvelőinek. A
vetítések hétfőnként és csüt-
örtökönként 18 és 20 óra-
kor kezdődnek.
FEBRUÁR 24. Bódy Gá-
bor: Psyché és Nárcisz (1980.
m.); Bódy Gábor: Nárcisz
és Psyché (1980. m.), febru-
ár 28.: Szergej Paradzsanov;

A gránátalma színe (1969.
grúz); Kurosawa Akira: Hét
szamuráj (1954. japán).
MÁRCIUS 3. René Clair:
Felvonásköz (1924. francia),
Germaine Dulac: A kagyló
és a lelkész (1926. francia),
Luis Bunuel: Az aranykor
(1930. francia); Marco Fer-
reri: A nagy zabálás (1973.
olasz—francia).
MÁRCIUS 7. Tom O'Hor-
gan: Az orrszarvú (1973.
USA); Shindo Kaneto: Oni-
baba (1965. japán).
MÁRCIUS 10. Peter Weir:
Piknik a függősziklánál
(1975. ausztrál); Andrej Tar-
kovszkij: Stalker (1979.
szovjet).

MÁRCIUS 14. Aki Kauris-
maki: Bérnyilkost fogadtam
(1990. finn); Kurosawa Aki-
ra: Véres trón (1957. japán).
MÁRCIUS 17. Jerzy Sko-
limowski: Fel a kezekkel!
Éljétek meg, hogy az
égyetem a diákok jó pár ké-
rését teljesítette a negyed-
évre kerülés feltételeivel
kapcsolatban. Így a gazdál-
kodási szakra felvehető lét-
számát 450-re emelték. A
közgazdasági kar elállt attól
ki a korábbi szándékától, hogy
a közgazdasági szakra kerü-
lő Vakond (1994. m.); Kornai
Péter—Gódrös Frigyes: Da
Capo (1990. m.).
MÁRCIUS 28. Rangel
Vicsanov: Az ismeretlen ka-
tona lakkcipője (1978. bol-
gár); Kurosawa Akira:
Testőr (1961. japán).
MÁRCIUS 31. David Cro-
nenberg: Meztelen ebéd
(1991. kanadai—angol); Ro-
man Polanski: Iszonyat
(1965. angol).
ÁPRILIS 4-én és 8-án,
húsvéti szünet.
ÁPRILIS 11. Jean-Pierre
Jeunet—Marc Caro: Delica-
tessen (1990. fr.); Teshigaha-
ra Hiroshi: A homok asszo-
nya (1963. japán).
ÁPRILIS 14. Vincent
Ward: A navigátor — Egy
középkori Odüsszeia (1988.
új-zélandi—ausztrál); Terry
Gilliam: A halászkirály le-
gendája (1991. USA).

ÁPRILIS 18. Kurosawa
Akira: Rótszakállú (1965.
japán); (3 óra egyben.)
ÁPRILIS 21. Oldrich
Lipsky: Uraim, megöltem
Einstein! (1939. cseh); Or-
szágot karkéltre a másik két nar-
felé. Igaz-e ez és ha igen,
akkor mi indokolja a hall-
gatók választási szokásai-
nak felülbírlását?
— Nem hiszem, hogy a
diákok tartalmilag terelge-
tésnek fogják érezni ezeket
a létszámkereteket. Az el-
múlt három évben alakult
ki az a quakorlat, hogy a
500 forint. A bérlet megvá-
sárolható a BKE Közműve-
lődési titkárságán: 1093 Bp.,
Fővám tér 8. fszt. 22-es szo-
ba, tel.: 117-5110, 10 és 16
óra között.
A vetítések a főépület IV.
előadójában lesznek. A he-
lyek érkezési sorrendben
foglalhatók el, a zavar-
talan filmnézés érdekében
számítunk pontos érkezése-
tekre — köszönjük. A mű-
sorváltás jogát fenntart-
juk!
E félelmi sorozatunk sem
jöhett volna létre a Köz-
gazdaságtudományi Egye-
tem, a Filmklubok és Film-
barátok Szövetsége, a bér-
letet vásárlók támogatása,
valamint a filmek alkotói
nélkül.

Kommunikáció

Czabán KVB György
Kaponya Zsolt
Tóth Zsuzsa

vány, diákigazolvány, iskolalátogatási igazolás.

3. Az UNIVERSITAS új vezetőségi tagot keres. Várjuk azoknak a II. és III. évfolyamos közgazdász hallgatóknak a jelentkezését, akik kedvet és ambíciót éreznek egy országos méretű diák-hálózat irányításához. Jelentkezni Jenei Tibornál lehet az irodában. Az új tagot a taggyűlés választja, megbízatása 5 évre szól.

4. Irodánk címe: 1092 Budapest, Kinizsi u. 9. (Lónyay u. Kinizsi u. sarok).

1. Tagértekezlet: 1994. március 17-én, 15.30-kor a Kinizsi u. 1-7. sz. oktatási épület 2. emeleti tornatermében, megjelenés kötelező!

2. Tagsági viszony meg-hosszabbítása március 4-ig lehetséges, az irodában. Szükséges személyi igazol-

Pályázatok

Az Alapítvány az Európai Egység Tanulmányozására pályázatot hirdet tanulmányok írására az alábbi témakörökben:

- Az európaiság tükrözötése az oktatási rendszerben és tematikában.
- Infrastrukturális feltételek és az európai integráció (közlekedés, hírközlés, energia, szolgáltatás, egészségügy, pénzügyi infrastruktúra, személyi szolgáltatások).

A témák kidolgozásában átfogó, komplex megközelítést és kreatív, konkrét megoldási javaslatokat kérnek. Terjedelm: max. 30 gépet oldal.

Beküldési határidő: március 31.

Cím: Európai Mozgalom Magyar Tanácsa, 1051 Budapest, Nádor u. 7.

A Budapest Bank az oktatási és a magyar pénzügyi kultúráért

alapítvány kuratóriuma az év első negyedére az alábbi célok megvalósításához járul hozzá: a közép- és felsőfokú pénzügyi-közgazdasági oktatás színvonalának javításához, fejlesztéséhez, technikai fejlesztéséhez, korszerű tananyagának kidolgozásához és elterjesztéséhez, folyamatos megújításához, pénzügyi-gazdasági kutatásokhoz, korszerű pénzügyi szolgáltatások hazai elterjesztéséhez, a magyar pénzügyi-közgazdasági kultúra színvonalának emeléséhez.

A pályázatnak tartalmaznia kell a kitöltött pályázati adatlapot, a támogatandó cél részletes leírását (egy példányban max. 10 gépet oldal), támogatást kérő alapítvány esetén az Alapító Okirat és a bírósági bejegyzést igazoló végzés egy másolatát példánnyal.

A pályázat beérkezési határideje: március 4.

Cím: Budapest Bank Rt. Alapítványi Iroda 1054 Budapest, Altomány u. 3.

A Budapest Bank Alapítvány célja, hogy támogassa a főváros szellemi és tudományos életét, a művelődést, zenét, oktatást, a kultúra bármely területét. Budapest idegenforgalmát, közlekedését és közbiztonságának javítását, műemlékeinek megőrzését, egy egészségesebb Budapest megteremtését. A pályázat tartalmi feltételei és a cím megegyeznek az előzőben meghirdetettel.

A pályázat beérkezési határideje: április 15.

A Magyar Ösztöndíj Bizottság pályázatot hirdet az 1995. és 1995/96. tanévi külföldi ösztöndíjakra.

A pályázatot március 16-ig kell benyújtani.

A pályázati felhívást a Művelődési Közlöny 1994. január 21-i első száma tartalmazza részletesen.

A Magyar Zoltán-ösztöndíjra pályázhatnak

az 1990 és 1994 között kiemelkedő tudományos eredménnyel, Ph.D. vagy a jogszabály szerint azzal egyenértékű tudományos fokozatot szerzett magyar állampolgárságú oktatók-kutatók. Az ösztöndíj nyertesei számára lehetőség nyílik arra, hogy egy, illetve a külföldről hazatérők két évre bármely magyarországi felsőoktatási intézményben doktorátus

utáni kutatási tevékenységet végezzenek. Az egyéves ösztöndíj még egy évre meghosszabbítható.

Az ösztöndíj folyósításának kezdete 1994. szeptember 1., összege: 40 ezer Ft/hó (az ösztöndíj adómentes).

Az ösztöndíjjal 200-500 ezer forint kutatási támogatás jár. A kuratórium a pályázatok elbírálásának első szakaszában kiválasztott jelöltek személyes meghallgatása után dönt. Legfeljebb 10 ösztöndíj odaítélésére van lehetőség. A pályázat tartalmazza: — a pályázó személyi adatait (név, születési év, hely, munkahely, beosztás, tudományos fokozat, a fokozat megszerzésének éve); — tudományos élettrajzát; — publikációs listáját, doktori disszertációja téziséit; — bírálók egy-egy másolatával; — a kiemelkedő nemzetközi fogadtatás dokumentálását, a sikeres védés és esetleg elnyert kutatási megbízások másolatát; — a kutatás színvonalát igazoló oktatási intézmény vezetőjének (rektor, dékán) fogadó nyilatkozatát (a saját intézmény esetén is). A pályázat része két kiemelkedő tudományos személyiség (magyar vagy külföldi) ajánlása, melyet az ajánlók közvetlenül az alapítványnak küldenek meg.

Beküldési határidő: március 30.

Cím: Alapítvány a Magyar Felsőoktatásért és Kutatásért, 1055 Budapest, Szalay u. 10-14.

A Közgáz Diák Centrum következő műsora február 25-én, péntek este 20.30-03.00-ig: **Koncert: Bornai Bt. Moziképzés: Szenczics receptió** (am. fsz.: Michael J. Fox); **Jég veled!** (am., fsz.: John Candy), **Non-stop funky and soul disco** (d. j.: Szeles Tibor & Mihálszky Tamás). **Jégkrém-bár, koktélbár, salátabár, teaház.**

Március 4-én, pénteken este 20.30-03.00-ig: **Koncert: Edda együttes. Moziképzés: Mrs. Doubtfire — Apa csak egy van** (am. vigjáték, fsz.: Robin Williams); **Ha te nem vagy képes, edes...** (am. vigjáték). **Nonstop funky and soul disco** (d. j.: Szeles Tibor & Mihálszky Tamás). **Jégkrém-bár, koktélbár, salátabár, teaház.**

— Csak véletlen, hogy ugyanolyan ruha van rajtad, vagy szándékosan meg akarjátok tévesztetni a riportert?

M.: Erre az alkalomra öltöztünk fel így, hogy egyformák legyünk a fényképen. De gyakran véletlenül is előfordul.

Hungaro DigiTel Kft., a Hungarian-Western joint venture providing data and voice services to organizations in Hungary via a VSAT (Very Small Aperture Terminal) satellite-based network, seeks individuals for the position of:

MARKETING ASSOCIATE.

Responsibilities include working with top management, developing and implementing marketing plan, preparing customer proposals and marketing material, and conducting promotions. University degree required. Fluency in Hungarian and English preferred.

Please send CV to: Kristen Verdi, Project Coordinator, Hungaro DigiTel, H-1118 Budapest, Dayka Gábor u. 3/B, 269-8207 (fax).

FELHÍVÁS!

A BKE egyetemi tanácsa, valamint az egyetem testnevelési tanszéke az 1993/94. évi tanévben is meghirdeti a „Jó tanuló — jó sportoló” cím megszerzésének versenyét.

Bár a versenykiírás szerint a versenyre nevezni 1994. június 15-ig lehet, már most felhívjuk figyel-

meteket, hogy a jelentkezési lapokat már most beszerezhetitek, jelezhetitek részvevőleteket a testnevelési tanszéken.

Az eddig elért tanulmányi és sportági eredmények folyamatos vezetésével megkönnyítenétek a verseny lebonyolításáért felelős személy munkáját.

Az 1993/94. évi „Jó tanuló — jó sportoló” cím megszerzésének feltételei, versenykiírása

1. A verseny célja:
A Budapesti Közgázdiák-tudományi Egyetem egyetemi tanácsa a „Jó tanuló — Jó sportoló” verseny keretében, minden évben értékes díjjal jutalmazza a közgazdaságtudományi egyetemi tanulmányokban és a sportban kiváló eredményeket elérő hallgatókat. Külön elismerésben részesülnek azok, akik egyetemünk sportegyesületében, a BKE Sportklubban sportolnak.

2. A verseny rendezője:
A VERSENY RENDEZŐJE A BKE egyetemi tanácsa, valamint az egyetem testnevelési tanszéke.

3. Részvétel:
A versenyen részt vehet a BKE minden nappali tagozatos hallgatója, aki az adott tanév első félévi és második félévi tanulmányi eredményével, az elért sportteljesítményével a versenykiírás feltételeinek megfelel.

4. A részvétel feltételei:
— Az 1993/94. évi két vizsgaidőszak leckekönyvi lezárásakor feltüntetett tanulmányi átlagok számtani középértéke legalább 3,5.
— Bármely sportág bajnokságain egyéni verseny-

zőként, illetve csapattagként az illető sportági szövetség vagy a Magyar Egyetemi Sportszövetség által igazolható eredménnyel rendelkeznek, amit 1993. június 16. és 1994. június 15. között ért el.

— Azok a hallgatók, akik külső egyesületnek versenyzői, illetve játékosai.

5. Értékelés:
A mellékletben megállapított pontszámok alapján történik. Az egyéni verseny győztese az a hallgató, aki a

melléklet alapján a legmagasabb pontszámot éri el.

A sportteljesítmény pontszámításánál csak az OTSH és a MES által kiadott 1993. és 1994. évre érvényes nemzetközi és hazai versenynaptárban szereplő eseményeket vesszük figyelembe. Legfeljebb három esemény, legjobb nemzetközi, legjobb hazai, legjobb MEFÖB pontjait adjuk össze. Pontegyenlőség esetén az nyeri meg a versenyt, aki jobb tanulmányi eredményt ért el.

A győztes nevét az örökös vándordíjon bevéséssel örökítjük meg. A versenyre benevezett és részt vevő hallgatók a tárgyfélv leckekönyvi lezárását követően kötelesek tanulmányi eredményüket és legjobb sportteljesítményüket a testnevelési tanszéken bemutatni.

6. Díjazás:

a) Az egyéni verseny győztese egy évig védője a BKE egyetemi tanácsa és testnevelési tanszék által alapított „Jó tanuló — jó sportoló” verseny örökös vándordíjának.

b) Az 1-5. helyezett hallgatók emléklapot kapnak. A díjkiosztás a tárgyévet követő tanévnyitó ünnepélyen történik.

7. Nevezés:

Nevezni a BKE testnevelési tanszékén beszerezhető nyomtatványon lehet. **Nevezési határidő:** 1994. június 15.

8. Egyéb rendelkezések:

A verseny lebonyolításáért, az eredmények ellenőrzéséért és az értékelésért a BKE testnevelési tanszéke a felelős.

Budapest, 1994. január

Várjuk a jelentkezéseiteket!

Tóth Andorné tanszékvezető

Melléklet a pontszámításhoz

max. 500 pont tanulmányi átlageredményért.						
A két tanulmányi félév eredményének összege, annak számtani középértéke (legalább 3,5-ös átlag).						
max. 200 pont TDK-tevékenységért.						
max. 500 pont Sportolási minősítésért	200 pont					
Kiváló Ifjúsági Sportolói minősítésért	500 pont					
I. o. minősítésért	400 pont					
II. o. minősítésért	300 pont					
III. o. minősítésért	20 pont					
max. 1000 pont Sportági nemzetközi-hazai MEFÖB-eredményekért						
A Olimpia	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
B VB	1000	700	500	280	140	100
C Eb	700	500	280	140	100	80
D Nemzetközi „A” kat.	500	280	140	100	80	60
E Utánpótlás vb—Eb	280	140	100	80	60	50
F UNIVERIADE						
G Főisk. vb						
H Nemzetközi „B” kat.						
I. o. minősítésért	140	100	80	60	50	40
II. o. minősítésért	100	80	60	50	40	30
III. o. minősítésért	60	50	40	30	20	10
100 pont a BKE Sportklubban sportoló hallgató esetében.						

A TANSZÉK

V. évfolyam 8. rész
Írta: Böhm. Sümeghy, Dr. Mágenheim
Történet: A mintagazdaságtan tanszéken. 1994-ben.

Az előző rész tartalmából: Alkotói válság a tanszéken. Keksz és a változó görbe tanszék alásajánlata. Pályázati lehetőség a szinológia tanszékére és a kizsoritási hatás.

(Doy Endre és Sallai József a tanszéki kávézóban üldögélnek, amikor Kút Gizi libben be az ajtón.)

D. E.: Gizike, hogy maga milyen csodálatos ma. Ismét esküvője van, vagy csak újabb szavazásra megy?

K. G.: Ugyan, Bandi bácsi. A 13. havi fizetésemet vettem csak fel.

D. E.: Kisestélyiben jár a pénzárba?

K. G.: Dehogy, a ruha-utalványomat költöttem el. Azt mondták, munkaruhát lehet belőle vásárolni, így a továbbiakban ebben fogom a dolgozatsorokat gépelni.

S. J.: En azt hittem, hogy tényleg csak felsőruhákra lehet az utalványokat elkölteni. A feleségem meg majdnem kidobott otthonról, amikor beállítottam egy tuca macskafőlsővel.

K. G.: Apró Andrásnak persze nem voltak ilyen definíciós problémái. Persze, neki egyébként is jár a ruhapénz. Nem is csodálkozom, hogy a bébiosztályon láttam, amint éppen 56-os rugdalózókat vásárolt. Hogy hogyan fog benne vizsgáztatni?

S. J.: A mai helyzetben ebből probléma nem lehet. Arra viszont kíváncsi vagyok, hogy hogyan fog Elfog Lali az utalványon vásárolt mikrohullámúban megjelenni. Grillre húzza?

K. G.: Most látom csak, Bandi bácsin is új ruha van. Bocsánat, levághatom róla

az arcédulát, mielőtt bemegy az előadására?

S. J.: Mondd csak, Bandi bácsi, miért csak zakót vásároltál, miért nem egyből egy teljes öltönyt?

D. E.: Vásároltam volna, de az én keretemért csak ennyit adtak. Ha lenne még egy félállásom itt az egyetemen, megvásárolhattam volna a nadrágot is, de se baj. Mire költeném el különben a jövő évi 13. havi fizetésemet?

(S. Neki Iván még mindig megbízott tanszékvezető és Futó Péter adjunktus beszélgetnek.)

SNI: Végül is igazad van. Hiszen Válságos Józsi is többször megmondta vala, hogyha tisztességes vizsgateszteket akarunk kidolgozni, akkor ahhoz nagyon sok idő kell.

F. P.: Az idő pedig pénz.

SNI: Ugyan kérlek, nem kell rögtön anyagiasnak lenni. Hová jutnánk, így, ha mindenkinek mindenről a pénz jutna az eszébe?

F. P.: Ne próbálkozzunk inkább mi is házidolgoz-

F. P.: Valóban, ez nonszensz lenne egy mintagazdasági tanszéken? S ha már itt tartunk, mennyire komoly ez a nyelvpótlék hajcihó?

SNI: Mennyire, mennyire?! Hát honnan tudjam, hogy mennyire? Ki tudta itt miről, hogy mennyire komoly?

F. P.: Jó, jó, nem akartalak felzaklatni. Mit szólnál akkor például, ahhoz, ha visszatérnénk a jó öreg szóbeli vizsgákhoz?

SNI: Van rá precedens, kérlek. Hajsz Eszternél például ez a kivégzés régi bevált formája. Különös kegyetlenséggel végez azokkal, akik visszatérnek valamilyen külföldi tanulmányútról.

F. P.: Érdekes, ezt már korábban is jó kedvvel művelte, bár akkoriban más irányba utazgattak a diákjaink. Lehet, hogy csak az fájt neki, hogy ő nem kaphat nyelvpótlékot?

SNI: Lehet, de a rendszer kiválóan működik. Az egyetlen hiba egyelőre az, hogy neki csak egy olyan tantárgya van, amiből bárkit bármikor meg tud bukztatni, így azokat is ebből a tantárgyból kell hogy berendelje megbukni, akik egyszer két-három évvel korábban már sikeresen levizsgáztak.

F. P.: Mindazonáltal, szerintem jobb a szóbeli, mint a teszt.

F. P.: Ne próbálkozzunk inkább mi is házidolgoz-

tokkal? Egy-két dolgozattám kitalálni nem nagy kunszt, az osztályozáshoz meg nem kell elolvasni, csak berakjuk az évfolyam névsorát a haranggömbbe alá.

SNI: Nem megy. Nem láttam, mekkora balhé volt a Tortúra tanszéken?

F. P.: Most, hogy mondod, emlékszem, hogy Gyalog Gyula elsírta magát az ügyben.

SNI: De nem mondott el mindent. A Tortúra tanszék ugyanis kiharcolta, hogyha nem járnak be hozzájuk, akkor az egész tételvet meg kelljen ismételnük a delikvenseknek. Erre fő, amikor közölték az egyik fickóval, hogy jövőre mindent újból, kiröhögte a tanárt, és addig járt a dékán nyakára, amíg az nem engedélyezte, hogy csak ezt a tárgyat göngyölytse föl a következő félévre.

F. P.: Gondolom, a Tortúra tanszék magán kívülről volt.

SNI: Gondolhatod. Bár a dékánok azért vannak, hogy szeressék őket, nemdebar.

F. P.: Nöde hát mindennek van határa nem?

SNI: Van, van, még a Tortúra tanszék szigorúságának is. Mert ahogy azt Válságos Józsi is megmondta: ha túl magasra rakod a léceket, mindenki át fog bújni alatta.

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

Megbízott szerkesztő:
Molnár Gabriella
Szerkesztőség:
Budapest-IX.,
Fővám tér 8. 1093
Telefon: 217-4548
Kiadó: BKTE
94-101
Szikra Lapnyomda Rt.,
Budapest
Felelős vezető:
dr. Csöndes Zoltán
elnök-vezérigazgató
ISSN 0230-7529

Közgáz Jazz Klub

Péntekenként a Dresch együttes játszik a klubban. A koncertek idején megvásárolhatók az Adyton Egyesület gondozásában eddig megjelent lemezek: 001 — Grensó Kollektíva 1988—89; 002 — Dresch Dudás Mihály Quartet: Gondolatok a régiékről; 003 — Claudia Rath: Soul for free; 004: Szabados György (solo-piano): A szent főnixmadár dürrögései; 005 — Makuz: Homoki zene (CD); 006 — Dresch (CD — előkészületben).